

ARADI KÖZLÖNY

53. évfolyam 36. szám.
1938. február 15., kedd.

Felolós-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Arad, Bulev. Reg. Ferdinand No. 4.

London:

A kormányhoz közelálló sajtó hangoztatja, hogy az angol kormány kebelében már teljes az egyetértés a külpolitikai kérdések tekintetében. A Daily Express és a Daily Mail újabb részletekkel támasztja alá azt a hirt, hogy az Olaszországhoz való közeledés tekintetében az angol kormányban tényleg voltak kisebb nézeteltérések. Chamberlain miniszter elnök és kormányának legtöbb tagja ugyanis azt követelték, hogy haladéktalanul, még ezen a héten induljanak meg a tárgyalások az olasz diplomáciával. Chamberlain és hívei készek voltak elismerni Olaszország abessziniai hódításait, míg Eden külügyminiszter és néhány híve ragaszkodott ahhoz, hogy előbb el kell szállítani a spanyol frontokon harcoló olasz önkénteseket és el kell némitani az angol-ellenes olasz propagandát. Tagadhatatlan, hogy két erős ellenfél került egymással szembe és hír szerint Eden annyira hajthatatlan volt, hogy már lemondásra is gondolt. A lapok úgy tudják, hogy kenyértörésre csak abban az esetben kerülne a sor, ha a minisztertanácsnak kellene döntenie a két nézet között. A kormányhoz közelálló Daily Telegraph azt írja, hogy Chamberlain miniszterelnök azt reméli, hogy a háborús kockázat az utóbbi napokban jelentékenyen csökkent. Ennek következtében merült fel az Olaszországgal való megbeszélés gondolata.

A konzervatív-párti „Daily Mail” az egyedülálló lap, mely annak a véleményének ad kifejezést, hogy a Chamberlain és Eden közötti nézeteltérések, miatt a kormányt átszervezik.

Paris:

A francia kormány óriási erőfeszítéssel igyekszik megszilárdítani a frank árfolyamát. A francia bank 3.127 millió frank értékű aranyat adott át a valutakiegyenlítő alapnak, amely napok óta erőteljes beavatkozásokat végez külföldön. Paul Raynaud a neves pénzügyi szakember, három éves terv kidolgozását javasolta Franciország gazdasági és pénzügyi helyzetének végleges rendezése érdekében. A tervet Raynaud szerint egy koncentrációs kormánynak kellene végrehajtani. Raynaud a mai pénzügyi helyzetet súlyosnak tartja és utal arra, hogy 1931. végén Franciaország arany, illetve deviza készletet 6000 tonna volt, míg ma csupán 2704 tonna.

Tirana:

Az albán királynak Apponyi Geraldina grófnő eljegyzésével kapcsolatban a külföldi sajtóban különféle hírek láttak napvilágot. Albán hivatalos helyen ezekről a következő kijelentéseket tették:

Zog király sohasem volt nős és így nem válhatott el. Az uralkodó nem tért át más vallásra. Albániában nincsen államvallás, az országban minden elismert felekezetnek azonos jogai vannak. Albániában nincsenek olyan törvények, amelyek kimondanák, hogy a királynénak mohamedán vallásúnak kell lennie. Az albán házassági törvények a legmodernebbek és a férfi és a nő az albán házasságban teljes jogegyenlőséget élveznek. Albániában különben ~~husz~~ esztendő óta kötelező a polgári házasságkötés is.

Egyszerűbbé teszik a külföldi diplomával rendelkező orvosok és gyógyszerészek felülvizsgálásával kapcsolatos eljárást

— Előzetes ellenőrzéssel akadályozzák meg az adóeltitkolást — Londonba utazik Constantinescu bankkormányzó —

Miron Cristea pátriárka, miniszterelnök, kihallgatáson fogadta a lengyel követet

Varsóból jelentik: (Rador.) A lengyel lapok bucarestii híradás alapján megírják, hogy Miron Cristea patriarcha miniszterelnök kihallgatáson fogadta Lengyelország meghatalmazott miniszterét.

A Monitorul Oficialban rendelet jelent meg, amely a kereskedelmi és iparkamarai választások kiírására vonatkozó rendeletet vizsgálta.

A lapokban megjelent miniszteriumi vezérutak kinevezések — kivéve azon kinevezéseket, amelyek bizonyos magasrangú állami tisztviselők kiküldetésére vonatkoznak — nem felelnek meg a valóságnak. E vonatkozásban semmiféle rendeletet nem írtak alá. A minisztertanács által megállapított elv, hogy új kinevezéseket nem eszközölnek megfelelően a költségvetés szükségleteinek, mint az erkölcsi szempontoknak s ezt a határozatot a jövőben is tiszteletben tartják.

Az előzetes megállapításokat végző pénzügyi bizottságok április 15-ig végzik munkájukat s ekkor veszi kezdetét az adómegállapító bizottságok munkája.

Canciov pénzügyminiszter folytatta az egyes pénzügyi szolgálatok munkájáról való tájékozódást s ennek során megvizsgálta az előzetes megállapítást végző bizottságok eddigi munkáját. A miniszter több intézkedést fogantatott az adószökevények visszaéléseinek megállítására, amit előzetes pénzügyi ellenőrzéssel kíván megvalósítani. Canciov pénzügyminiszter véleménye szerint ilyen módon sokkal hatásosabban lehet képviselni az állam érdekeit, mint bármilyen szigorú megtorlás kilátásba helyezésével.

Argetolianu ipar és kereskedelemügyi miniszter megbeszélést folytatott Törökországgal.

Kedvező fogadtatásban részesíti a külföld a Miron Cristea-kormányt

London. (Rador.) A Manchester Guardian, amely a Goga-kormány minden intézkedését a legszigorúbb bírálatnak vetette alá, vezércikkben foglalkozik az új kormány összetételével, és általában a patriarcha kormányról kedvező hangon ír. Egyébként

az új kormány úgy a sajtóban, mint az angol politika vezető köreiből rendkívül jó benyomást keltett.

A Viitorul „A bizalom visszatérése” címmel cikket közöl, amelyben többek között ezek

bucurestii követével, aki a török kormány részéről közléseket tett a Törökországban lévő román követelések ellenértéke fejében szállítandó török gyapot importjának feltételeiről.

A központi kontingentálási bizottság elhatározta, hogy kvótán felüli behozatalt engedélyez az olasz áruk számára és olyan importőrök részére, akik nem nyújtották be idejében kérvényüket. A kvótán felüli olasz árubehozatalt azzal indokolják, hogy megfelelő kihasználatlan import kontingens áll rendelkezésre.

Az orvosi és gyógyszerészeti diplomák felülvizsgálása

Dr. Costinescu közegészségügyi miniszter úgy döntött, hogy a külföldön oklevelet szerzett orvosok és gyógyszerészek okleveleit felülvizsgálattal. A miniszter intézkedett, hogy az eljárás egyszerűbbé váljék. Az iratok benyújtására meghatározott határidő március 3.

Costinescu miniszter szombaton Burileanu dr.-ral, az orvosi és gyógyszerészeti oklevelek felülvizsgálására kiküldött bizottság elnökével dolgozott és utmutatásokat adott a felülvizsgálás módjára vonatkozólag. Costinescu miniszter elrendelte, hogy külön irodát létesítsenek az átvizsgáláshoz szükséges okmányok benyújtására és az eljárás megkönnyítésére.

Mitita Constantinescu bankkormányzó az Angol Bank kormányzójának meghívására április hó folyamán Londonba utazik. A találkozás célja az, hogy Anglia és Románia között a kereskedelmi összeköttetést kimélyítsék.

A „Capitala” című lap azt jelentette, hogy a közeljövőben a diplomáciai karban változások várhatók. Ezt a hirt most hivatalosan megcáfolják.

olvashatók: Kötelessége a jelenlegi kormánynak, hogy bátorító intézkedésekkel ismét életre keltse az üzleti tevékenységet és a kereskedelmi életnek szabad utat biztosítson. Mindenekelőtt is szükséges egy becsületes közigazgatás megteremtése, barátságos adórendszer bevezetése és a részrehajlás nélküli igazságszolgáltatás. A román elem csakis így találhat elhelyezkedést egy virágzó kereskedelemben és iparban, ahelyett, hogy munka nélkül tengődjék, azzal a szomorú örömmel, hogy mellette a kisebbségek is tengődnek.

A megyebelieknek is Aradvárosától kell kérniük annak igazolását, hogy nem optáltak

— Aradon nem függesztik ki február 22-ike előtt a felülvizsgálatra kerülő állampolgárok névsorát —

Aradváros közigazgatási ügyosztályán befejezést nyertek az állampolgársági felülvizsgálattal kapcsolatos előkészítő munkálatok. Ezek során az irattárból kikeresték az állampolgársági ügyiratokat és kiválogatták azok neveit, akiknek állampolgársága felülvizsgálat alá kerül. Ez a munka közel három hetet vett igénybe és most már megkezdődött magának a névjegyzéknek összeállítása. A névjegyzékben 3558 családfő és 4500 családtag szerepel majd. Ez a szám azonban még nem végleges, mert nem lehetetlen, hogy kimaradtak a névsorból zsidó vallású állampolgárok, viszont az is könnyen megtörténhetett, hogy a névsorba nem zsidók is kerültek. A városi tisztviselőknek ugyanis más jóformán nem állt rendelkezésre, mint az állampolgárok neve és ennek alapján döntötték el, hogy kit vegyenek fel a névsorba és kit nem. A városvezetőség határozata értelmében egyébként beveszik a névjegyzékbe azokat is, akik időközben

más vallásra tértek át, mert az elbírálásnál nem a jelenlegi vallást, hanem a faji származást veszik alapul.

A rendelet-törvény értelmében tudvalevőleg február 22-ig kell kifüggeszteni a névsort. Eddig az illetékes tisztviselők csak az A. és B. betűs névsorba iktatásával készültek el. Annak érdekében, hogy a munka idejében befejeződjen, előreláthatólag ki kell egészíteni a névsort összeállító személyzetet.

Az állampolgársági felülvizsgálattal kapcsolatban tudvalevőleg egy olyan okmányt is kell csatolni a vizsgálóbíróhoz benyújtandó kérvényhez, amely azt igazolja, hogy a kérvényező nem optált idegen állampolgárságot és nem repatriált. Ezeket a bizonyítványokat a város állítja ki és az ezekre vonatkozó kérvényeket a városhoz kell beadni. Annakidején ugyanis a repatriáló hivatal a városházán működött és annak hatásköre Arad- és Hune-

doara-megyékre terjedt ki. Ezért a bizonyítványokért a megyebelieknek is Aradvárosához kell kérvényt benyújtaniuk.

Borzalmas orkán a kaliforniai partvidéken

Newyork. A Kalifornia partvidékén dühöngő vihar tovább tart és egészen új területeket fenyeget az árvíz és már eddig is sok ezer hektár szántóföld került víz alá. Madera közelében több mint ezer családot kellett biztonságba helyezni. A vihar már két hét óta tart és az utolsó két nap alatt az már orkánná alakult át.

Mound Clemens, Grands Rapids és Lansing városokat elöntötte a víz. Kaliforniában a San Joaquin folyó töltése több helyen átszakadt. Alviso falut szintén víz borítja. San José környékén 30.000 gyümölcsfát gyökerestől kiszakított a szélvész. Portland és Sanfrancisko között három méter magasan áll a hó és ezért megszakadt a vasúti összeköttetés.

Kivégzés — ipari kémkedés miatt

Berlin. Bishov Károly dr. vegyészmérnököt, akit ipari kémkedés miatt a bíróság halálra ítélt, ma reggel kivégezték.

A panaszkönyv

Irtá: JOE KING

Még javában tartottak, házasságuk után három hónappal a meghosszabbított mézesheket, amikor Ralph egy nap kis csomaggal jött haza. Márthát, a feleségét úgy elkényeztette, hogy az minden csomagot kitörő örömrivalgással fogadott, mert abból rendszerint valami kedves meglepetés bukkant elő. Amikor azonban Ralph, ezúttal az indián csatkiáltásra emlékeztető örömrivalgást kezének egy tiltakozó mozdulatával félbeszakította. Mártha ijedten nézett a kis csomagra, hogy vajon miféle titkot rejtget!

Ralph a csomagot felbontva kis mahagoni szekrényt vett ki belőle és letette az asztalra.

— Ékszerdoboz! — kiáltott fel a fiatal asszony és újra megkísérelte az örömrivalgást.

Ralph azonban mosolyogva így szólt:

— Nem ékszerdoboz, még annál is nagyobb kincseket fog ez magában rejtteni.

Az asszony most kezébe vette a lezárt fedelű kis ládikát és fedelén hosszú, keskeny nyílást pillantva meg, így kiáltott fel:

— Most már értem! . . . takarékpérsely.

— Kétszer nem találta el, most inkább megmondom, hogy mi ez a titokzatos ládika. Valóságos panaszkönyv . . . kis papírlapokra felírva ezután idefogjuk bedobni egymás elleni panaszainkat, kisebb-nagyobb észrevételeinket, kifogásainkat.

— Ugyan Ralph, miért panaszkodnánk mi egymásra?

— Remélem, hogy nem lesz okunk panaszra — mondta a férj és kissé zavart arckifejezése elárulta, hogy ezt nem őszintén mondja. Bensőleg éppen ellenkezőleg mindazokra a megjegyzésekre gondolt, amelyeket a felesége egyelőre még „szellemes megjegyzések” formájában szokott a fejéhez vágni, valamint arra a pár kifogásra, amely már napok óta ki-kiváncsolt belőle, de nem merde eddig, még szellemes formában se kiböki, mert félte a mézesheket hangulatát.

Az asszony lassan csóválta a fejét és mosolygott. Látszott, hogy valami nem tesz neki.

A férj pedig folytatta a magyarázatot:

— A legteljesebb lelki összhang mellett is elkerülhetetlen néha, hogy az ember ne szívesen tene valami olyan észrevételt, amit egy kis idegesség mellett gáncsokodásnak lehet felfogni. Az ilyen észrevételekből származnak azután azok az „észmeccserék”, amik végül veszekedésekké fajulnak el. Ezeknek fogja ez a panaszládika elejét venni. Fogadjuk meg egymásnak, hogy bármint gondol együnk a másiknak a viselkedéséről, vagy az együttélésünk bármely dolgáról, arról sose tesszünk egymásnak megjegyzést, hanem az észrevételünket felírjuk egy kis papírlapra és ezen a hosszú hasadékon át bedobjuk a ládikába. A ládikának két kulcsa van. Az egyiket magamnál tartom, a másikat neked adom. Te minden este, én pedig minden reggel, amikor a másik nincs a szobában, kinyitjuk a ládikát és ha van benne olyan feljegyzés, amit a másik irt, azt kivesszük és a ládikát újra becsukjuk. A feljegyzést elolvassuk, de arról soha, a másik félnek, aki írta, egy szót se szólunk. Arra se szóban, se írásban nem válaszolunk. Még az se fontos, hogy a panaszládika után megtudott észrevételt figyelembe vesszük-e, vagy se, a lényeg

csak az, hogy a másik házastárs gondolkodását sértődés és vita nélkül megismerjük.

— A magam részéről elfogadom, — mondta az asszony nevetve, mire a férje komoly arccal átnyújtotta neki az egyik kulcsot.

Ralph kétszínű játékot folytatott, amely csak azért járhatott sikerrel, mert a felesége ugyanerre a taktikára hibázott rá. Ugyanis mindketten, mint ha összebeszélték volna, elhatározták, hogy a ládikát nem nyitják ki, mert sokkal jobb a lelki nyugalom szempontjából, ha nem tudják meg a másik házastárs zsémbeskedő üzenetét. Így mindenik szorgalmasan írogatta és dobálgatta be a ládika hasadékaiba az életépárjának szánt üzeneteket, de soha egyikük se nyitotta ki a ládát, mert nem akarta megtudni, hogy a másik kifogásolt-e valamit és mit?

Ralph a panaszkönyvrendszernek első hónapjában meglepéssel állapította meg, hogy a panaszai egy részének van fogantatja, mert az asszony úgy a háztartás, mint egyéb ügyekben tett kifogásait figyelembe vette. Így tehát a panaszládika nagyszerűen bevált, mert sok dolgot segített a házibéke megzavarása nélkül.

Egy reggel, Ralph a szokottnál is korábban kelt fel. A felesége még mélyen aludt, amikor Ralph bement a fürdőszobába, hogy borotválkozzék. Az önborotválókészülékét hitvesi gondossággal a felesége szokta rendszerint tartani és most Ralph, aki különben is ideges volt, dühösen állapította meg, hogy a borotvapenge nem volt utánaköszörülve és olyan életlen volt, mint bekanyuzó kés. Dühösen beszaladt a dolgozószobájába, kivett a fiókból olyan kis papírlapot, amelyen a panaszládika szá-

mára szokott kívágni és erélyes panaszt írt rá a rendben nem tartott borotva dolgában. Azzal bement a hálószobába és lábujjhegyen járva, hogy a feleségét fel ne költse, magához vette a panaszládikát és kivitte a dolgozószobába.

Amint az összehajtott papírlapot a ládika erre szolgáló hasadékaiba akarta lőni, ellenállásra talált és megállapította, hogy a ládika már zsufolásig tele van. Mivel ő egymaga ennyi cédulát bizonyára nem dobott be, rögtön tudta, hogy odabenn a felesége egy csomó panaszának is kell elrejtve lennie. Hirtelen felülkerekedett benne a kíváncsiság és saját kulcsával kinyitotta a ládika fedelét.

A ládikát zsufolásig megtöltő cédulák elrendezése után megállapította, hogy összes saját panaszai, egész tömegekben még ott vannak. Az asszony tehát egyetlen egyszer sem nyitotta ki a ládát. Erre elkezdte a felesége panaszceduláit olvasgatni. Ilyenképpen szóltak:

„Nem okvetlenül szükséges engem az ebédnél a tőzsdei árfolyamokkal szórakoztatni”. „Drágám, ne mindig akkor figyelmeztess, hogy a harisnyámról leszaladt egy szem, amikor az operában a lépcsőn megyünk fel”.

Ralph arca lángvörös lett . . . két-három percig gondolkodott. A panaszládika egy hónapon át nagyszerűen bevált . . . mert egyikük se nyitotta ki. Miért kockáztassa most ezt a szép eredményt?

Még kemény fél volt és az ebédli kályhájában vigan pattogott a tűz. Ralph az összes cédulákat összenyalábolva, behajította a tűzbe és azután — utána dobta a ládikát is.

CORSO-slágermozgó

Előadások: 5, 7-15, 9-15. — Tel.: 2065.

Ma premier!

GABIN
DITA
PARLO
FRESNAY
KESICH VON
STROHEIM

ILUZIA CEA MARE

GRANDE ILLUSION

CORSO

Elűtött az autó egy levélhordót

Tegnap este könnyen végzetessé válható gázolás történt Aradon. Juhász Vince sofőr, aki a 136-os rendszámú autótaxit vezette, a Regele Ferdinand-uton elgázolta Veres Vasile aradi levélhordót, aki súlyosabb sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenül járt postást Juhász Vince azonnal a kórházba szállította, ahol ápolás alá vették. A sofőr azt hangoztatja, hogy ő szabályszerűen vezetett gépkocsiját és kellő időben túlkölt is, de Veres nem tért ki az autó elől. Juhász szerint a postás ittas volt és ezért következett be a szerencsétlenség. A baleset ügyében a rendőrség vizsgálatot indított.

Nagyon egyszerű!

csak a »Bayer« keresztre kell ügyelnie, akkor sohasem kap utánzatot, hanem mindig valódi

ASPIRIN

TABLETTA

Olariu Stefan városi vezértitkár átvette Aradváros vezetését

— Rövidesen megtörténik az új városi interimbizottság kinevezése —

A város új vezetőjének nyilatkozata

Egyszerű külsőségek között történt meg hétfő délelőtt 11 órakor Aradváros vezetésének átvétele Olariu Stefan városi vezértitkár részéről. Mint az Aradi Közlöny vasárnapi számában már jelentettük, a belügyminiszter rendeletének értelmében a városok vezetését ideiglenesen a városi vezértitkárok vették át.

Aradra is megérkezett a belügyminiszter 4700/1938. számú rendelete, amely Olariu Stefan vezértitkárt bízta meg a város ügyeinek vezetésével.

Időközben olyan hírek érkeztek Aradra, hogy rövid időn belül megtörténik a város új interimár-bizottságának kinevezése is és ezért Olariu Stefan a város ügyeinek vitelét nem vette át az eredeti terv szerint hétfő reggel 9 órakor, mert azt hitték, hogy a bizottság kinevezéséről szóló távirati rendelet hétfő délelőtt megérkezik. Mivel ez a távirat délelőtt tizenegy óráig nem érkezett meg, Bejan Romulus dr. helyettes prefektus közölte Olariu Stefan vezértitkárral, hogy szükségessé válik a város vezetésének általa való átvétele. Így tehát

Olariu Stefan a szabályoknak megfelelően átvette Aradváros vezetését az eddigi átmeneti bizottságtól, illetve annak elnöktől, dr. Popovici Nicolaetól.

A város új vezetője először a városi pénztárnál jelent meg a pénztárkészlet megállapítására.

sa végett, majd pedig megtörtént az átvétel az autóbusszüzemknél és a többi városi üzemknél is.

Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott Aradváros új vezetőjével. Olariu Stefan-nal, aki többek között a következőket mondotta:

— Ideiglenes jelleggel vettem át a város vezetését, addig, amíg az új átmeneti bizottság kinevezése meg nem történik. Természetesen haladéktalanul gondoskodtam arról, hogy a városi ügymenetben fennakadás ne álljon be és minden a maga rendjén, a törvények által megszabott keretek között folyjon. Arra az időre, amíg a város vezetését ellátom, a vezértitkári teendők elvégzésével Berzovian Ioan pénzügyi tanácsost bízom meg. Aradváros minden polgárának jogos kérései teljesítésében természetesen készséggel rendelkezésre állok.

Érdekes megemlíteni egyébként, hogy Olariu Stefan, aki tizenkét esztendeje tölti be a város vezértitkári tisztjét, ezen idő alatt kilencszer vett részt a városvezetés átadásánál, illetve átvételénél, a tizedik alkalommal pedig a városvezetést — saját maga vette át.

Ami egyébként Aradváros új vezetőségének kinevezését illeti, az előreláthatólag rövidesen megtörténik.

Eltűntették a föld színéről a noirmoutieri várat, a „Fekete Kolostor“-t, ahol Kuncz Aladár töltötte a háborus internálás borzalmas éveit

Egy hosszabb idő óta Párisban tartózkodó Oradea-nagyvárad tanár érkezett a napokban haza a francia fővárosból. A tanárt felkereste az egyik nagyvárad napilap munkatársa s az újságíró előtt beszámolt érdekes párisi élményeiről. Alábbiakban ebből a cikkből közlünk néhány érdekesebb részt.

— Abban az időben tartózkodtam Párisban, — mondotta a Franciaországból hazatért tanár, — amikor Kuncz Aladárnak, egyébként régi barátomnak és tanártársamnak, akivel a háború előtt együtt utaztunk ki Franciaországba — „Fekete kolostor” című könyve francia fordításban megjelent. A párisi irodalmi körök és a francia sajtókritikák a legnagyobb elragadtatás hangján írják a könyvről. Érdekesnek tartottam kiutazni Noirmoutierbe, ahol Kuncz Aladárnak ez a nagyszerű regénye született. Menyem és Párisban élő orvos fiam társaságában hármiasban tettük meg a tekintélyes utat.

A „Fekete kolostor” Vendée mellett, az Atlanti óceán partján állt.

A franciák már tuhvannak a háborus pszichózisra és elfogulatlanul látják a multak hibáit. Így Kuncz Aladár könyvének szenvedésektől kiváltott ebbeli igazságait is megbe-

csülik ma már. Kuncz Aladár könyvével most ismerkedik meg a francia olvasó, amikor a noirmoutieri fekete kolostornak már csak az emléke él. A sötétmultu épületet lebontották. Eltűnt a föld színéről, mintha a tenger nyelte volna el. Mi már csak a helyét láthattuk ennek a számunkra annyira nevezetes és keserű emlékü épületnek.

A tenger dagálva erre a területre veti ki a tenger szennyét és hajóroncsait. A fekete kolostor itt úgy állott a szigeten, elárvultan, mint valami sötét bagolyvár, melyben az utóbbi időben már csak hatóságoktól üldözött gyanús sötét prédék talált menedéket. A szomszédos község előljárósága épezték úgy határozott, hogy a szomorú emlékü fekete kolostort leromboltatja. Ugy is történt. Csakánys emberek jelennek meg a szigeten és a Szent Filibert idejében még a középkor elején emelt várat eltűntették. Lecomlottak a nedves, penészes várfalak, a donjonok, amelyekről Kuncz Aladár könyvében oly meghatóan emlékezik meg. Bedőltek a sötét, kísérteties alagutak. — denevértanyák.

Amint ott álltunk a hullámoktól körülölelt Noirmoutier szigetén, csak ott éreztük igazán mit jelentett ezen az istenverte, elátkozott he-

lyen várni a szabadulást, tavasz, nyár, ős szomorú változását. Ugy éreztük, mintha kísértetek járnának körülöttünk és a „Fekete Kolostor” meglevénedett regényalakjai még mindig itt ödöngöznének a szomorúság szigetén... Az esztét vesztett Sarkadi bácsi, Vantur Jakab, „a dajka”, a derék Guillaume sergeant s a többiek, kik együtt éltek át Kuncz Aladárral az internáltábor szörnyű éveit.

A Noirmoutier vár eme lakói már mind meghaltak. Egy részük a községi temetőben nyugszik, mások hazai földben pihennek. Talvally aztán meghalt a fekete kolostor is. Már csak az emléke él a könyv, melyben Kuncz Aladár írja le a fekete kolostor utolsó rabjainak történetét...

Japán visszautasította a tengeri nagyhatalmak „ésszerűtlen” követelését

Londonból jelentik: Konoye herceg, japán miniszterelnök, szerdán délelőtt hosszasan tanácskozott Hirota külügyminiszterrel és Jonai tengerészeti miniszterrel. A tanácskozás után kiadott félhivatalos közlemény szerint

Japán végleg elhatározta, hogy visszautasítja az Egyesült Államoknak, Angliának és Franciaországnak az az „ésszerűtlen” követelését, hogy Japán nyújtson fölvilágosítást és biztosítékot, hogy nem szándékozik 35 ezer tonnánál nagyobb tengeri hadihajókat építeni.

Hirota csütörtökön kéri a kabinet többi tagjának hozzájárulását ebben a kérdésben. A japán válaszigjegyzék érvelése, hír szerint a következő:

1. Japán nem vállalkozott a hajóépítésre vonatkozó felvilágosítások kölcsönös kicserélésére. Ennek folytán a felépítési szakasz nem hárít Japánra nézve semminemű kötelezettséget, úgyhogy e szakasz idézése súlyos illemtalanság a tokiói kormánnyal szemben.

2. Változatlanul fennáll Japánnak az a politikája, hogy más hatalmaktól teljesen függetlenül fejverkezik.

„URANIA” moz.

5, 7-15, 9-30

Kettős szenzációs műsor!

I Az utolsó pogány

MALA és LOTUSZ-szal. Csodás exotikus film, háromnyelvű feliratokkal.

II. Inkijinov nagyszerű alakítása a Sárga rém

Jön a filmek filme

Kiepura

és **Eggert Márta**

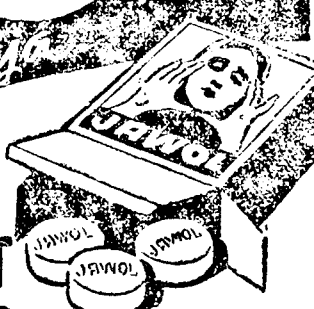
karrierjének csúcspontja!

Jön!

ANTINEVRALGIC
JAVOL
feltétel nélkül meggyógyítja

**A NÁTHALÁZT
HÜLEST ÉS
FEJFÁJÁST**

Székrekedésnél
AMIC
biztosan meggyógyítja

Niemöller lelkész kalandos élettörténete

Az „Aradi Közlöny” új cikksorozata

A tengeralattjárótól a tanyáig

ÖSSZEÜTKÖZÜNK EGY AMERIKAI TORPEDÓROMBOLÓVAL — ME- LYIKÜNK SÜLLYED EL?

— Október közepén újból úton voltunk. Találkoztunk egy ellenséges torpedórombolóval, de jobbnak találtuk, ha kitérünk utjából. Szépen alámerültünk, hogy ott folytassuk utunkat. Miután ez nagyon unalmas dolog volt, lefeküdtem aludni. Egyszerre csak szörnyű ütésre ébredtem fel. A földön találtam magam, ami bizony nagyon rossz jel volt. Ijedten ugrottam fel és a kapitányhoz rohantam.

„Igen, Heinrich, ennek sikerült nekirohanással felitalálást elérnie! Éppen, amikor felemelkedtünk és kidugtam a periszkópot, egyszerre csak egy nagy szürke tömeget láttam közvetlenül magunk előtt. A következő pillanatban már meg is történt az összeütközés”.

— Már jöttek is a jelentések: „A farba víz szivárog”.

„A kompasz használhatatlanná vált!”
Szörnyű robbanás reszkettette meg hajónkat. A világítás kialudt, porrá zuzódó üveg csörömpölése hallatszott.

„Hatvan méterre merülni!” — ordítja a kapitány.

— Mi történt? Vízibomba? Várjuk a másodikát, amely biztos halált jelent. De nem történik semmi. Halálos csend borul a hajóra és legzetviszafajító izgalommal lessük az elkövetkezőket. Végül is idegeink nem bírják már tovább az idegtépő várakozást és a kapitány kiadja a parancsot:

„Periszkópmagasságig emelkedni!”.
— Parancsnokunk gyorsan körbeforgatja a periszkópot, de nyoma sincs a torpedórombolónak, sőt még csak füstfelhő sem jelzi, hogy eltávozott volna. Most már felemelkedünk a víz színére. A tenger üres! Hátranézünk és négy méteres rést látunk hajónk farán. Az ellenséges torpedóromboló csavarjának a roncsai emelkednek ki belőle.

— A tenger felszínén hatalmas olajfolt jelzi, hogy hol süllyedt el az ellenséges hajó...

— Később megtudtuk, hogy egy amerikai torpedórombolóval találkoztunk. Az összeütközés olyan heves volt, hogy hajónk feltépte a torpedóromboló fenekét. A víz olyan gyorsan nyomult a kazánházba, hogy a kazánrobbanás pillanat alatt végzett az egész hajóval. Egyetlen ember sem menekült élve...

HÉTSZÁZMÉTERES LÁNGOSZLOP, ACÉLESÓ — FELROBBANTOT- TUNK EGY OLASZ LÖSZERSZÁLLÍ- TÓ HAJÓT

— Mindjárt másnap újból fantasztikus kalandunk volt. Egy Gibraltár felé igyekvő nagy hajót pillantottunk meg, amelyet meg akartunk támadni. A hajó azonban olyan gyorsan menekült, hogy parancsnokunk rövid tüzelés után kiadta a parancsot az ágyúzás abbahagyására. A tüzértiszt engedélyt kért, hogy a még csöben lévő gránátot ki löhessen. Kapitányom bólintott és eldördült a lövés.

— A teherhajó azonnal megállt és legnagyobb meglepetésünkre villámgyorsan lebecsátották az

összes mentőcsónakokat. A legénység eszeveszett sietséggel ugrált a csónakokba...

„Mi az ördög? — kérdezte meglepetten parancsnokunk. — Először bátran beszéltünk vele, nem adja meg magát, hanem folytatja útját, most pedig az első lövésre mingyárt megadja magát, amikor már sikerült 12 kilométerre jutnia tőlünk?”

— Azonnal újból megindultunk és csak ekkor láttuk, milyen remekül állt a lövésünk, a hátsó fedélzet lángokban állt és a hajó valósággal okáta a gránátokat. Lőszerszállító hajót sikerült eltalálnunk, amire szerencsére nem is számítottunk. Ezer méterre megközelítettük a hajót és néhány könnyű gránáttal tökéletesen tettük a pusztulást. Ahol csak levágott egy gránát, nyomban robbanás csapott fel, egyszerre száz méteres lángoszlop tört fel a hajó közepéből. A hőség még nálunk is elviselhetetlenné vált. Sejtettem, hogy mi következik, belordítottam hát a hajó belsejébe:

— Mindkét géppel teljes erővel hátra!

— A fedélzeten állók ösztönszerűen mind hátra vetették magukat. Aggodalmas percek következtek, majd szörnyű robbanás, amely minden előző messze túltett. Hétszáz méteres lángoszlop csapott fel a gőzösből, azután acélesó hullott percek alatt a tengerre. Szerencsére bennünk nem tett komolyabb kárt a robbanás. Később megtudtuk, hogy az egyik legnagyobb olasz lőszerszállító hajót, a Caprerát sikerült eltalálnunk, amely rengeteg muníción kívül 1500 tonna nitroglicerint szállított

AZ UC 67 PARACSNOKAI!

— 1918. tavaszán megkaptam végre a parancsnoki kinevezést. Az UC 67-et bízták rám, amelylyel három hosszú utat tettem. Első feladatom az volt, hogy Marseille előtt aknamezőt helyezzek el. Később a Földközi tengeren a hajózás megbénítása volt a célom. Nagyon szép eredményeket értem el, amennyiben a Marseille előtt lerakott aknák is nagy pusztítást vittek végbe, torpedótámadásaimmal pedig rengeteg hajót küldtem a tenger fenekére.

— Az UC 67 egyáltalán nagyon szerencsés hajó volt. Már az előző parancsnok idejében torpedó felitalálást érte, de csodálatsképpen semmi baja nem történt, mert a torpedó csüförtököt mondott. Repülőgépek, ellenséges tengeralattjárók, torpedórombolók igyekeztek elpusztítani az UC 67-et, de egyiküknek sem sikerült.

IDEGTÉPŐ ÉJSZAKA AZ OTRAN- TÓI SZOROSBAN

— Hajóm anyaaállomása Cattaro volt. Amikor utoljára kellett áthaladnom az otrantói szoroson, különösen nagy nehézségekkel kellett megküzdenem. Mondhatom idegtépő, izgalmas éjszakát éltem át. Egyszerre három repülőgép tűnt fel a fejünk felett, ugyanakkor pedig három hadihajó is egyenesen nekünk tartott.

— Hangtalanul, hatvan méter mélységbe ereszkedni! — adtam ki a parancsot. — Idegfeszítő percek következtek odalenn a mélyben, hiszen nem tudhattuk, idejekorán merültünk-e le, vagy pedig már észrevett az ellenség. Végre megint felemel-

kedtünk a magasba és boldogan láttuk, hogy a tenger és a levegő egyformán üres.

— Most már a tenger felszínén folytattuk utunkat. Békésen nyaldosták hajónkat az Adria hullámai, sehol semmit sem láttam. Egyszerre csak torkomszakadtából elordítottam magam:

— Teljes sebességgel előre... Mind a három gépet megszakadásig dolgoztatni!

KÉT KARCSU CSILLOGÓ EZÜST HAL HOZZA A HALÁLT.

— Mondhatom, életem legizgalmasabb percét ekkor éltem át. Két karcsu, csillogó ezüst halat láttam feltartóztatlanul közeledni felénk. Egy ellenséges tengeralattjáró támadott meg észrevétlenül, amely két torpedót is küldött felénk közvetlen közelről.

— Valamennyiünknek a torkunkban dobogott a szívünk és csak vártuk, vártuk mi fog történni. Arról már szó sem lehetett, hogy megpróbáljunk kitérni a kilőtt torpedók útjából.

„Az első torpedó elhaladt mögöttünk...” — jelentette fakó hangon a kormányos.

— Igen, de a második biztosan ül, — feleltem ugyanolyan színtelenül.

— A megváltozhatatlanba való megnyugvással vártuk, hogy a következő pillanatban a tulvilágon ébredjünk fel. A karcsu ezüst hal most már közvetlenül előttünk volt. Jól célzott az ellenség, a torpedó pontosan a közepén találta hajómat.

— Az UC 67 egész testében megrázkódik. Atbillen a hajó, de... de semmi sem történik...

— A második torpedó talált ugyan, de nem robbant fel. Az ártalmatlanná vált jószág egészen odasimult a hajótesthez, majd tovább siklott mellettünk.

NIEMÖLLER BÉRES ÉS FELESÉGE. A TEHENES LÁNY

— Ez volt az utolsó utam. Egy hónappal később összeomlott az osztrák—magyar monarchia. Nagynehezen helyrehoztuk az LS 667-et és berlini parancsra a toldott-foltozott hajóval megindultunk a Földközi tengeren és a Gibraltári szoroson át hazafelé. November 30-án megérkeztünk Kieibe.

— És mi történt azután? — kérdeztem izgatottan Niemöller lelkéstől.

— Azután? Bizony, ez az azután sok álmatlan órát szerzett mindannyiunknak — fejezte be hosszú beszélgetésünket a berlin-dahlemer evangélikus lelkész. — Pillanatig sem akartam tovább magamon tartani az egyenruhát, mert nem voltam hajlandó „népbiztosokat” szolgálni. Beléptem egy szabadcsapatba, egyidejűleg pedig spanyolul tanultam, mert arra gondoltam, hogy kívándorlok Dél-Amerikába. 1919. tavaszán megnősültem és mivel sem a feleségemnek, sem nekem egyetlen fillérünk nem volt, elmentem vidékre béresnek. Feleségem tehénlányként szegődött a szomszéd birtokra, így alig két óra távolságban éltünk egymástól. Ezen úgy segítettünk, hogy egy kis faluban a két birtok között béreltünk butorozott szobát és itt laktunk.

NIEMÖLLER, A TEOLÓGUS, A SZABADCSAPATVEZÉR, A VASÚTI MUN- KÁS, VÉGÜL TISZTELETES UR

1919. októberében végre arra a gondolatra jutottam, hogy beiratkozom az egyetemre és teológiát tanulok. A helybeli lelkész megtanított közben héberül és így kezdtem meg azután tanulmányaimat a münsteri egyetemen.

— A Kapp-puccs kitörésekor nyomban jelentkeztem régi szabadcsapatom parancsnokánál és a Ruhr-vidéken egy ellenforradalmár zászlóalj vezetését bízták rám. Az infláció szörnyű hónapja alatt, amikor minden kis megtakarított pénzem értéktelenedett, kénytelen voltam vasutépítő munkásnak jelentkezni a Reichsbahnál. Ez sem tartott azonban sokáig, mert a szakszervezetek parancsára el kellett hagynom a helyemet. Most már kezemen volt a diploma és ez lett a menekvésem, mert a belső missziótársulat a wesztfáliai kerület központi irodájának vezetését bízta rám.

— Hét és fél éven át dolgoztam ebben a minőségben, míg végre 1931. januárjában megkaptam a berlin-dahlemer lelkészi állást. Azóta szívvel-leléssel szolgálom Istent és úgy érzem, végre megtaláltam igazi hivatásomat.

A barátságos, világos lelkészlakban hat jókedvű gyerek hancurozott. A lelképásztor dolgozószobájában magában több a világosság és a levegő, mint valaha egész tengeralattjárójában. Az ember azonban érzi, hogy Martin Niemöller azért nem változott semmit: ma is olyan gonddal vi-
gyáz hiveire, mint valamikor tengeralattjárója legénységére. Megmaradt továbbra is a régi jelszó mellett:

— Minden gép teljes sebességgel előre!

— Vége. — Mario Mohr

Tizenöt esztendő — tizenöt könyv

Szántó György írói jubileumát ünnepli a fransilvaniai irodalom

Szántó György, az Aradon élő kiváló író, az Aradi Közlöny cikkírója talán tulzott szérenséggel, szinte titokban akart egy jubileumot megünnepelni. Azonban az újságíró, — a napi események és a szellemi élet krónikása, — rem hagyta elsikkadni az események sodródásában ezt az évfordulót: hiszen az író ezen „magánügye” nem csak a legközelebbi barátait és tisztelőit, hanem az olvasói hatalmas táborát is melegen érdekli. Egy napilap munkatársa „leplezte” le ezt a jubileumot: Szántó György immár 15 esztendeje ihletett művésze az írásnak... A csodálatosan szép regények és szindarabok szerzője „leleplezése” alkalmával nyilatkozott a sajtónak és ezt az önvallomást 15 esztendő munkásságáról itt közöljük:

Miután a harctéren elvesztettem egyik szememet, a festői pályára léptem s tárlatot akartam rendezni Bécsben, amikor hirtelen a másik szememre is megvakultam. Ez pontosan 15 évvel ezelőtt történt s akkor kezdtem írogatni. Első nyomdafestéket látott irodalmi „művem” a „Hajnálórán” című novellám volt, amely 1922-ben jelent meg az egyik Cluj—kolozsvári napilapban. Azóta működöm tehát mint író, az irodalom azonban sokkal régebbi szerelmem. Apám, dr. Szántó Zsigmond, a magyar nyelv és irodalom tanára volt a gimnáziumban, ahol én is tanultam s egyik legjobb tanulója éppen én voltam az osztályban. Ő adta meg egész irodalmi munkásságom alapját és később vele beszéltem meg regényeimről. Édesapám is több irodalomtörténeti munkát írt. Bajza Józsefről szóló életrajzát jól ismerték irodalmi körökben.

Drámai irodalmi sikerek

— Látásom elvesztése után Aradra költöztünk s itt írtam meg első regényemet, a „Sebastianus utja elvégeztetett” címűt, amely 1923-ban jelent meg. Ez egy önéletrajz-regény, amelyben festői pályámat írtam meg s azt, hogy egy új festői irányokat képviselő piktor, hogyan küzd az akadémikus, régi és elmaradt irányokkal. 1924-ben két könyvem jelent meg, egyiknek címe „Schumannnal a carnevalban”, amely egy versciklus s a nagy zeneszerző „Carneval” című zenei képei hatása alatt írtam. Érdekessége ennek a műnek, hogy csak 100 számozott példányban jelent meg. Kőra Nándor kézzel színezett rézkarcaival. A második ebben az évben megjelent könyvem „A kék lovas” című első novellás gyűjteményem volt. 1925-ben a „Bábel tornya” című történelmi regényem hagyta el a sajtót. Ez volt az első történelmi regény, amely az impérium átvétele után Ardeal—Erdélyben megjelent. A tatárjárás koráról szól és a magyarságnak a sorsdöntő problémáját veti fel. A tatárokat a boszszuálló Kelet küldte a nyugathoz pártolt magyarok ellen — állapítottam meg ebben a művemben. A következő esztendőben „Az ötszínű ember” című regényemet írtam s nyomtatásban még nem jelent meg, kéziratban fekszik íróasztalom fiókjában. Ugyancsak 1926-ban írtam „Mata Hari” című regényemet, amely a híres táncosnőről és kényszerűről szól. A következő évben „A földgömb” című regényem jelent meg, amely a Shakespeare „Globe” színházáról szól s regénydráma formájában van megírva. A főhőse az angol Christopher Marlowe, az első Faust-dráma írója, akit 29 éves korában szúrtak le egy mulatóhelyen. Azóta 123 Faust-drámát írtak, mind az ő nyomán. Tíz évvel ezelőtt jelent meg „A bölcső”, Körösi Csoma Sándor életrajza. 1929-ben írtam „Utolsó hajnal — első hajnal” című regényemet. Ennek hőse a római sas s Cleopatra öt szerelme: Pompeius, Herodes, Julius Ceasar, Antonius és Augustus Octavianus. 1930-ban két regényem jelent meg a „Stradivari” és „Az élő múlt”. Az előbbiből film és rádióhangjáték is készült. Az utóbbinak a témáját egy újságcikkéből vettem. A következő évben a „Jazz-band” című művem hagyta el a sajtót.

amelyben kilenc zenésznek írtam meg az életrajzát, akik ugyanabban a zenekarban muzsikálnak. 1932-ben az „Aranyágacska” című regényemet írtam. Ez ismét a magyarság problémáját tárgyalja. Kun László és az utolsó Árpád-házi uralkodó, III. Endre személyén keresztül. Rákövetkező esztendőben a „Fekete évek” önéletrajzom jelent meg, amely írói pályám hű leírása.

1934-ben a „Sátoros király” című drámám

Borzalmas katasztrófa egy mures—marosmegyei község határában:

Egy teherautó összeütközött egy szénásszekérrel és az autón szállított gatterfűrész lefejezett két munkást

— Helyszíni szemle a katasztrófa színhelyén —

Tg. Mures—Marosvásárhely. (Az Aradi Közlöny munkatársától). A Tg. Mures—marosvásárhelyi Sámson szállítási cég megdöbbentő értesítést kapott tegnap délután az egyik mures—marosmegyei csendőrstől, melynek jelentése szerint a saját tulajdonát képező teherautóval borzalmas szerencsétlenség történt.

A szűkszavú telefonjelentésből még nem lehetett tisztán kivenni a tragédia egyes körülményeit és így azonnal az ügyészséggel lépett érintkezésbe a vállalat, ahova szintén érkezett hivatalos jelentés a tragédiáról, amely már akkor azt is tudta, hogy a teherkocsi Vaja-Oaiai község határában szerencsétlenül járt, összeütközött egy szénásszekérrel és a karambolban két munkás életét vesztette. Arról is tudott a jelentés, hogy az autó sofőrjének Hirsch Jakabnak, továbbá az autó többi utasainak semmi bajuk sem történt.

Nem sokkal később a vállalat megbízottjai és a hivatalos bizottság autókön sietett ki a helyszínre, ahol borzalmas látvány tárult szemük elé és erőbehangzó vallomások szerint az ügyészségnek a következőkben sikerült a borzalmas katasztrófát rekonstruálni:

A kérdéses 643. Tg. Mures számu teherautó Sangeorge de Padureról—Erdőszentgyörgyről jött és Stănceni—Gödemesterháza-igyekezett. A teherautó egy gatterfűrészszállított a Tg. Mures—marosvásárhelyi Delta fakitermelő vállalat részére és a kocsi hátsó részében elhelyezett gép mellett állottak a kocsiiban Szász Márton és Éltes József munkások.

Elöl a gépházban Hirsch Jakab sofőr, mellette Ruhig Pál, a fakitermelő vállalat vezérigazgatójának a fia és Demeter N. tisztviselő ültek. A teherkocsi a megengedett sebességgel haladt, amikor Vaja község főútcáján egy hatalmas szénásszekérrel találkozott össze. A sofőr kanyarral akarta kikerülni a szekeret és dudálással figyelmeztette a szénásszekeret vezető gazdát, hogy térjen ki.

A szekér kikerülése sikerült is volna, ha az út nem lett volna a frissen fagyott hótól sikos. Így a csuszós talajon megcsuszott a gép, amelyet a nehéz gatter-fűrész is lehúzott és a következő pillanatban a hatalmas teherautó egy távirópóznának futott neki.

készült el, amit a budapesti Nemzeti Színházban adtak elő s amely az „Aranyágacska” problémáinak színpadrajzítása. Főhőse Kun László, akinek lelke felőrlik a magyarság Kelet és Nyugat között folyó önküzdelseiben. Két évvel ezelőtt a „Poseidon leánya” készült el és egyben hozzákezdtem „Meléte” című regényemhez. Mindkettőnek ugyanaz a cselekménye. A regény tulajdonképpen egy színész életről szól, a színész lelki analízise.

„Poseidon leánya” rövidesen színrekerül a Cluj—kolozsvári színházban,

a „Meléte” pedig Budapesten a „Révai”, Cluj—Kolozsváron pedig a Szépművészeti Céh kiadásában jelenik meg ugyancsak rövidesen. A „Poseidon leánya” előadása és a „Meléte” megjelenése alkalmából most fogom megünnepelni írói működésem 15 éves évfordulóját: ez lesz tehát az a „jubileum”...

Ebben a pillanatban a fűrészgép lezuhant a mellette álló munkásokkal együtt a földre. Borzalmas pillanatok következtek ezután. Egy csodával határos véletlen folytán a kocsi gépházában ülő utasoknak semmi bajuk sem történt s azonnal leugrottak, hogy a gatter-fűrész alá került munkásoknak segítséget nyújtsanak. A segítséget nyújtó utasok elé azonban borzalmas látvány tárult. Szász Márton munkást és Éltes Józsefet lefejezte, illetve valóságos szétfűrészelte a hatalmas gatterfűrész, úgyhogy a helyszínen pillanatok alatt kiszáradtak. A szerencsétlen Szász Márton fiatal, alig 24 éves, míg Éltes József három gyermekeket hagyott maga után.

A két munkás holttestét a hivatalos bizottság egy parasztházban helyezte el, mindaddig, amíg tisztázva lesz, hogy a borzalmas katasztrófaért kit terhel a felelősség.

A borzalmas szerencsétlenség híre általános megdöbbenést keltett a megyében. (b. h.)

Basch Bertalan temetése

Nagy részvét mellett hétfőn délután fél háromkor a régi zsidótemető halottasházából helyezték örök nyugalomra Basch Bertalant, a König és Lázár-cég tragikusan elhunyt cégjegyzőjét. Basch Bertalan, — mint megírtuk, — Bucurestiben öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosság felfedezése után vizsgálat indult meg, amely kétségtelenül megállapította, hogy Basch Bertalan hetek óta foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. Bucurestibe való utazása előtt már hosszas pihenést ajánlottak neki, idejét ekkor már rendkívül megviselték a hatalmas vállalat vezetésével járó mindennapi izgalmak, de Basch Bertalan nem fogadta el a tanácsokat. Bucurestiben azután, amikor megszokott környezetétől is távol volt, végleg felmondta idegei a szolgálatot és a tizenöt esztendőn keresztül ugyyszólván megszokás nélkül dolgozó férfi nem volt ura többé akaratának. Így következett be a tragédia. A mai temetésen az elhunyt feleségén kívül a König és Lázár-cég teljes tisztviselői kara, barátok és ismerősök nagy száma jelent meg. Vág-völgyi Lajos dr. főrabbi mélyhatású beszédet mondott, majd pedig Weisz Sándor főkantort gyászéneke mellett végső nyugalomhelyére temették Basch Bertalant.

SELECT: Premier! 5, 7-15 és 9-15

Merle Oberon

legnagyobb alakítása az

Egy visszanyert élet

című film főszerepében.

Partnere: JOHN GARRICK, a londoni opera tenoristája. Történik: Londonban, Párisban és az Ördögsgyezen.

Az Aradi Közlöny automata-telefonszámai:

Szerkesztőség20-14
Kiadóhivatal!... ..11-51

Légi-yacht

*

Első pillanatra anakronizmusnak tűnik hatalmas autót vinni a levegőbe, inkább elképzelni ott egy fióka-repülőgépet — mondjuk mi, — hogy szükség esetén kéznél legyen valami megnyugtatóbb instrumentum az idegbizsergető ejtőernyő helyett — landolásra. De a levegő és a nagyvilág szerelmei mikor hosszú utra kelnek pihenni, vagy üdülni és beköltöznek yachtjukba, nem életbiztosítási szerződést kötnek sorsukkal, hanem függetlenül magukat kikötőktől és állomásoktól, utaktól és hegységektől, szíviük szerint bolyonganak ég és föld között, állítják össze — szerintük — pompás utitervüket. Új passzió és új kedvtelés családi yachton berepülni a világot, férjnek és feleségnek váltakozva ülni a kormányrud mellett, vagy „navigálni”, levegőből bosszantani rövidhullámokon az irigy barátokat, hogy most bújunk csak át az egyenlítőn s máris a délafrikai gyémántmezők káprázatos csillogásában evezünk a boldogság kék menyországa felé. Lesznek, akik nem pukkadnak meg, hanem maguk is gondoskodnak légi yachtjukról, sűrűn eregetik a rádióüzeneteket, mi éppen olyan megszokott passziója lesz a gazdagoknak és a sztároknak, mint volt eddig a tengeren is.

Most építik a világ első légi yachtját a desaut Junkers-műveknél, a Ju 90-es legújabb konstrukció mintájára, négymotoros légi óriást, a legmodernebb technikai megoldások felhasználásával. Ennek a monstrumnak husztonnás megtelhetéssel 2000 kilométer a repülőtávolsága, maximális sebessége óránként 400 kilométeren felül olyan teljesítményre képesíti, amilyent eddig egyetlen nagygép sem ért el. Összes hasznostere 87 köbméter, úgyhogy a teljes hálószoba, társalgó és konyha mellett egy gyorsan be- és kiszervezhető nagy autó számára is bőven jut hely s a boldog yachttulajdonos teljes személyzetével indulhat a nagyvilágba, kuktával, inassal, sofőrrel és komornával, ahogy életmódja éppen megkívánja. Ez a mindenre kiterjedő kényelem nem veszélyeztet a rendkívül nagy biztonságot, mindent a legnagyobb megfontolással rendeznek be a yachton, melynek nagy súlya ellenére is a négy, összesen 4000 lóerőt képviselő motor igen kedvező sebességet biztosít.

A levegőben uszó yacht szabadon repült világ-szerte föld és víz felett s ha üzemanyagszükségletének kiegészítésében helyhez kötött is, egyetlen adottság, mely gazdájának kénye-kedvét a legmesszebbmenően kielégítheti. Igaz, hogy a légi rendőrségek is felfigyelnek az újításra, mert nagyvilági sbergenszterek munkáját vagy menekülését nagyban elősegítheti a levegőben is portyázni tudó nagyautó.

— **IDŐJÓSLAT.** A következő 24 órára felhősödés, erős északi szél, havazás, kedvezőtlen idő és a hőmérséklet csökkenése várható.

— **ZÜRICH TÖZSDEZARLAT:** Páris 14.21, London 21.60 és háromnegyed, Newyork 430.56, Brüsszel 73.12 és fél, Milano 22.65, Amsterdam 240.95, Berlin 174, Prága 15.14 és fél, Varsó 82, Belgrád 10.00, București 3.25.

— **ARADMEGYE PREFEKTUSA FOGADÓ-ÓRAI.** Dobricseanu Mihail ezredes, Aradmegye prefektusa közli a nagyközönséggel, hogy naponta csak déli 12 óra után fogad.

— Svájcban feleresztett léggömb érkezett Szíria—Világosra. Szíria—Világosról jelentik: Vasárnap Niesel Stefan tanító és felesége baromfiudvara egyik fájára fennakadva egy fehér léggömböt pillantott meg. Amikor levette, kis cédulát fedezett fel rajta, amelyből kiderült, hogy a fehérpiros csikózáru léggömb fél Európát bejárta, mert Zürichből indították utnak. A cédulán a „feladó” címe állott és mindössze annyi, hogy kéri a megtalálót, írja meg neki, hol és mikor fogta el a kis gömböt, mely most a szél játékaént több ezer kilométert tett meg. Hogy mennyi idő alatt érkezett Szíria—Világosra Svájcban a léggömb, az nem derül ki, mert a cédulából nem tudható meg.

— Február 28: az adóvallomási ívek új benyújtási határideje. Oradea—Nagyváradról jelentik: A pénzügyminisztérium 1938 január 31-én kelt 397.781. számú rendeletével az adóvallomások benyújtásának határidejét 1988 február 28-ig hosszabbította meg.

— Halálozás. Özv. Werner Dánielné február 14-én 66 éves korában elhunyt. Temetése február 15-én, délután 5 órakor lesz a régi neolog temetőből.

Özv. Eckstein Györgyné szül. Bátorffy Emília, 86 éves korában f. hó 14-én elhunyt. Gyászolják: leánya, özv. Lautner Mátyásné; Páll Jenőné és családja. Temetése f. hó 15-én délután 5 órakor a felsőtemető halottasházából.

— Hangszóró-oszlopok egész Németországban. Berlinből jelentik: A birodalmi propaganda-minisztérium újabb nagyszabású akciót indított a szabadban való rádióközvetítés érdekében. Egész Németországban úgynevezett hangszóró-oszlopokat fognak felállítani. Ezekről a nyilvános hangszóró-oszlopokról a birodalmi kancellár és politikai megbízottainak beszédeit fogják közvetíteni. Hat éven belül egész Németországot ellátják ezekkel a hangszóró-oszlopokkal, amelyek a hírközlésnek valóban praktikus eszközei.

— Ha influenzaja van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát.

— Egy kiváló magyar közgazdász veszi feleségül a „Times” tulajdonosának leányát. Londonból jelentik: Buday Kálmán, a magyar jelzőlog intézet titkára, akit a Rockefeller-alapítvány hosszabb amerikai és angliai tanulmányutra küldött, eljegyezte Inez WALTER, a „Times” tulajdonosának leányát.

— Hétéves terv a csusz ellen. Angliában a csusz leküzdésére külön intézmény alakult: az „Empire Rheumatism Council”. Az intézet most hétéves munkatervet dolgozott ki a csusz leküzdésére. Ez a betegség a szigetországban rendkívül elterjedt és valóságos nemzeti csapás-számba megy. Az angol iparban előforduló rokkantsági esetek egyharmada csusz eredetű megbetegedésekre vezethető vissza. A csuzokozta munkaidővesztéseket évente hatodfélmillió munkahétre becsülik és a vele kapcsolatos társadalombiztosítási terhek több, mint ötmillió fontra rugnak egy esztendőben.

— Jóliskerült műkedvelő jutalomjáték az Iparos Otthonban. Vidám kabaréműsor, sok nevetés és lelkes taps tette emlékeztetővé a szereplők jutalomjátékát. Az előadást sikerre vitte a szereplők névsora: Ritt Eta, Hevesi Gitta, Lukácsné Elbe Blanka, Spiegel Eta, Babarcsi Erzsébet, Kiss János, Baranyi János, Buda József, Miloszláv János, Weber János, Baranyi Gyula, Megyeri János, Lukács Sándor, Schneider László, Bereczka Judit, Lányi István kellemes csapódást okozott, amennyiben nemcsak egészséges humorú konferanszával szerepelt, hanem két monológját is előadta. „Szerkesztői üzenet” és „Mai enyelgés” címmel és ez valóban sikert aratott.

Atyai biztatás

— Látod, Miska; ezt a „muszkilt” is úgy szerettem, hogy sok tejbekását ettem a te korodban!

— **RAGÁLYOS NEVETÉS MIATT BEZÁRTAK EGY ISKOLÁT.** Londonból jelentik: Megmagyarázhatatlan nevetési járvány tört ki a napokban egy baltimori fiugimnáziumban. A „fertőzés”-nek nemcsak a tanulók, hanem a tanárok is áldozatul estek. A nevetési járványt az egyik tanuló hisztériás kacagógörése indította meg. A hatóságok kénytelenek voltak a gimnáziumot további intézkedésig bezárni.

Drágaköves szempilla

Newyorkból jelentik: A newyorki ékszerészek hajszálakra fűzött apró gyémántokból és színes drágakövekből készítenek mesterséges szem pillákat, amelyeket a gazdag amerikai divathölgyek természetes szempillákhoz erősítenek. A drágaköves szempillák állítólag sajtáságos de-leses varázsu ragyogást kölcsönöznek a szemeknek. Még emelik a hatást azzal, hogy a szemöldököt színes zománcal látják el. A zöld, égszínkék, vagy bronz zománcozású szemöldökök állítólag nagyszerű keretet nyújtanak a szikrázó szempillákhoz.

— Meghalt Vanicsek Vajk Ferenc vasúti főtisztviselő. Budapestről jelentik: Vanicsek Vajk Ferenc államvasúti főtanácsos 55 éves korában meghalt. Óriási részvét mellett temették el a Budapest melletti Szentendrén. Az elhunyt államvasúti főtisztviselő évtizedekkel ezelőtt huzamos ideig Aradon is működött, ahol általános népszerűségnek örvendett. Kiterjedt rokonság gyászolja az elhunyt főtanácsost, közöttük leánya: Váry Gyöngyi, a budapesti Vígyszínház tagja.

— Angol nő a fejedelmek királynője. Londonból jelentik: Dr. Donald Thomson angol anthropológus nemrégén tért vissza ausztráliai kutatóútjáról. Amint elmondja: legérdekesebb élménye egy angol nővel való találkozás volt az ausztráliai vadonban. Tizenhárom évvel ezelőtt történt, hogy egy angol gőzös Ausztrália északi partvidékén hajótörést szenvedett. Az utasokat megmentették, egy asszonynak leánykájával együtt azonban végleg nyoma veszett. Dr. Thomson az ismeretlen területen való utazása közben felfedezte, hogy az egyik benszülött törzsnek egy angolul beszélő leány a királynője, aki nem más, mint az annak idején hajótörést szenvedett gőzös egyik eltűnt utasa. A leány elbeszélte, hogy 13 évvel ezelőtt édesanyja a hajótörésnél partra vetődött és vele együtt Ausztrália egyik ismeretlen vidékére került. Itt találkozott egy benszülött törzsszel, mely az anyját megölte, de a leányt életben hagyta. A leány a fejedelmek között nevelkedett fel, akik idővel annyira megkedvelték, hogy királynővé választották. A fejedelmek királynője annyira megszokta már a vadonban való életet, hogy nem hajlandó többé visszatérni a fehér emberek közé.

— **Véres uccai verekedés.** Az aradi rendőrség bünygyi osztálya vasárnap délelőtt őrizetbe vette id. Hanga Dumitru aradi bérkocsist és annak fiát, ifj. Hanga Dumitru. Az őrizetbevétel azért történt, mert a bérkocsis és fia négy héttel ezelőtt a Lae Barna-uccában megtámadták és összeszerkálták Rațiu Gheorghe vadort, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy szombaton belehalt sérüléseibe. Rațiu merényletét kihallgatásuk után az ügyészségre kísérték.

— **Betörések.** Az elmúlt éjszaka folyamán betörők jártak Császár József aradi lakos Grivitei-ucca 4. szám alatti lakásában, ahonnan több ezer lei értékű különböző holmit vittek el. — Betörők jártak Kocsik István Căpitan Ignat-uccai lakos házában is, ahonnan többféle értéktárgyat zsákmányoltak a hivatlan látogatók. — Eddig még ismeretlen tettesek meglapták Stoica Gheorghe Rahovei-ucca 29. szám alatti lakost is. A tettesek kézrekerítésére a rendőrség nyomozást indított.

— **A Kölcsey Egyesület irodalmi délutánja a Kulturházban.** A magyar képzőművészet történetében jelentős fejezet Barabás Miklós festőművész élete és közönségnevelő hatása. E hó végén lesz negyvenedik évfordulója az ő halálának. Róla és korának nagyjelentőségű művészi fejlődéséről fog érdekes tanulmányban megemlékezni február 20-ikán a Kölcsey-Egyesület irodalmi délutánján Hajós Imre festőművész, a római katolikus főgimnázium rajztanára. Iróművész emléket is eleveníti ezen a vasárnap délutánon a Kölcsey-Egyesület. Még csak pár éve, hogy az emelkedett emberi lelkeségnek oly tökéletes magyar ábrázolójának, Móra Ferencnek kezéből egy februári napon kiesett az író toll, az ő legközvetlenebb írásaiból fog idézni a főgimnázium irodalmi-tanára, Berthe Nándor dr. A két szóbeli előadás közt Hajósné Gabon Györgyi már más évben is élvezett kóloratúrénekében fog gyönyörködni a Kölcsey-Egyesület közönsége. Operaáriákat fog énekelni, melyeknek hatását Űrmösiné Rényi Józsa zenetanárnő művészi zongorajátéka fogja emelni.

A hidegvér netovábbja

Taylor amerikai katonai repülő egy kaliforniai repülőtéren vendégként felült egy gyakorlatozó repülőgépre és édesdeden elaludt. A gyakorlatozó pilóta nem vette észre, vidáman véggezte munkáját, majd leszállás előtt jókedvében bucsuzól még egy bukfiencet is csinált a levegőben. Az alvó Taylor nem volt odaszíjazva az üléshez és kizuhant a repülőgépből. Erre fölébredt és volt annyi lélekjelenléte, hogy meghúzta a testéhez erősített ejtőernyő zárját. Amikor a pilóta földet ért, a legnagyobb megrökönyödéssel látta, hogy vendégét a levegőben elvesztette. Rövidesen azonban Taylor is megérkezett és ejtőernyőjével minden baj nélkül földet ért. A félbenmaradt alvást azonban nem folytatta.

— A légkorongvilágbanoktság eredményei. Prágából jelentik: A légkorongvilágbanoktságon Anglia 5:1-re verte meg Lettország csapatát. A harmadik idők eredményei: 5:1, 2:0, 2:1. Svájc 15:0-ra verte Litvánia csapatát. A harmadik idők eredményei: 9:0, 2:0, 4:0.

— Minden hölgyet megszépsített, minden szépségihát megszüntet. Cosmetics PARISIEN. Varga Ilus Arad Str. Consistorului 24. Tavaszújdonságok megérkeztek. Telefon 2577.

— Nyilatkozat. Az Aradi Közlöny február hó 13-i, 34-ik, vasárnapi számában a hírek között, egy fizetett „Eljegyzési hír”-közlemény jelent meg. Miután megállapítottuk, hogy a feladott közlemény adatai semmiféle vonatkozásban nem felelnek meg a valóságnak, az egyetlen tréfiát a magunk részéről is ezután leplezzük le. Ismételt közöljük, hogy a hirdetésként feladott közlemény állításai teljes egészben alaptalanok. Szerkesztőség.

GÁRDONYI szaklátszerész
február 15-én
új helyiségbe
költözött

Dacia kávéházzal szembe

— Kétúton sikerült a katolikus női misszió Grădiște—Mosoczy-telepi teastélye. A Grădiște—Mosoczy-telepi katolikusok kétúton sikerült műsoros táncos teastélyt rendeztek vasárnap este a Katolikus Otthon helyiségében a napközi otthon javára. A katolikus női misszió ezalkalommal is úgy állította össze a mulatság műsorát, hogy az egy színvonal tekintetében, mint szórakoztatás szempontjából elsőrendűt nyújtott. Sereg Mária, fiatal énekesnő, Fetter Irén tanítvány igen sok tapsot kapott, Vas Boriska mozgásművészeti iskolájának növendékei szép táncszámaikkal szintén nagy sikert arattak. Bakó László, Fischer Ernő növendéke igen szép zongoraszámot adott elő és nagy volt a sikere Scheidl Gizi, ifj. Pinter Lajos és Bereczky Imre által előadott vidám jelenetek is. A lelkes közönség meleg ünneplésben részesítette Duffek Pipike Páncota—Pankotai urileányt, akit szintén a teastély szereplőjévé kért fel a jólsikerült társadalmi összejövetelt előkészítő katolikus női misszió. Az estélyen igen sokan vettek részt Aradról is. Az aradi vendégeket a késő éjszaki órákban külön autbuszjárat hozta be a városba.

— Elrontott gyomornál és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy székszorulás esetében már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait. Kérdezze meg orvosát.

O Gál (Mureș) az országos gyorskorcsolyázó bajnok. Cluj—Kolozsváron vasárnap bonyolították le az országos gyorskorcsolyázó bajnokságokat és a versenyt Gál (Mureș) nyerte 172,2 ponttal Pop Béla CKE (174,86 pont) és Sándor CKE (176,40 pont) előtt. Gál 500 és 1500 méteren első, 5000 méteren a harmadik helyen végzett.

O Az SGA és Hakoah asztali teniszversenye. Az SGA és a Hakoah B) csapatainak asztali teniszversenye szép küzdelmeket hozott és végeredményében az SGA 13:12 győzelmével zárult. Az SGA-ban Kemény, Klein, Deutsch, Csányi és Tamásovits, a Hakoahban Singer, Szaniszló, Kardos, Szummereich és Czirányi játszottak.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piața Catedralei 16. (Tel. 15-30.)

OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16. (Tel. 14-80.)

KESZTENBAUM gyógyszerész, Str. Marasesti 68. (Tel. 14-70.)

Világbéke, megértés, emberi szolidaritás“ — mondja a Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert szegedi professzor

Szegedről jelentik: Szent-Györgyi hazatért szegedi utjáról és franciaországi ski-turájáról. — Szeme épp olyan huncutul ragyog rézbőrű arcából, mint Nobel-díj-talan tudós korában, régi szürke öltönye is épp olyan hanyagul burkolja kedvesen félszeg mozgásu tagjait, mint azelőtt, csupán ekkor rakoncátlan sörénye simul jólnevelten, ezüstös csillogással koponyájához. Ugy látszik — a sok előkelő banket kedvéért — a kefe alapos civilizáló munkát végzett.

Jókedvűen, tréfálkozva mesél benyomásairól, élményeiről. „Enfant terrible”-es kiszólásai mögött is mindig érezni azonban a zsenit, az igazság, szeretet, világbéke fanatikusát, — mintahogy Beethoven könnyed tételei is elárulják a titánt.

A TUDÓS FELELŐSSÉGE

Beszél arról, hogy tulajdonképp érzésben a legnagyobb különbség a díj megkapása előtt és után abban áll, hogy

azelőtt nyugodtan beszélhetett össze tícsköt-bogarat, ha kedve úgy tartotta (de az is bizonyos magasabbrendű tícskék és bogár volt), most viszont minden szaváért és cselekedetért felelősséggel tartozik, mert — mint Nobel-díjas tudós — az egész kultúr világ szeme előtt áll és nem csak önmagáért, hanem hazájáért is helyt kell állania.

Csillogó szemmel, elragadtatás gesztusával beszél Svédországról, az igazi kultúra, általános jólét, becsületesség, szeretet, emberi megbecsülés hazájáról.

— „Alig mertem pénzt a markába nyomni annak az entellektüel-arcu, bundás urnak — az újságért, amit az uccasarkon árult. Reggelként csinos bundákban, kalapokban, szépen „sminkelve” láttam a munkásnőket a gyárakba sietni, az eladónőket üzleteikbe, hogy este aztán diákokkal, tudósokkal, társadalmi előkelőségekkel vegyesen tudományos előadásainknál töltsenek.”

— Különben is, a Nobel-díj az egész svéd nép ünnepe, dicsősége — meséli Szent-Györgyi — abban teljes szívvvel, érdeklődéssel résztvesz minden egyes ember, de legelsősorban a királyi család. Az agg uralkodó és családianak tagjai valóban királyiak minden megnyilvánulásukban — a szónak legnemesebb értelmében és mindamelllett közvetlen, kedves, egyszerű, igazán emberi emberek. Mindig érezni felsőbbiségüket, pillanatig sem lehet elfeledkezni uralkodói mivoltukról, pedig ők egyáltalán nem érzetik azt.

Megkapó kifejezőmódját találták meg annak a rendkívül megbecsülésnek, amelyben a Nobel-díjas tudósokat részesítik.

A svéd király minden hivatalos alkalomhoz, ünnepséghez természetesen utolsónak érkezik, ő utána már nem jöhet senki, mert az uralkodót várni senkinek sem szabad, hanem mindenkinek örök kell várakoznia. Az egyetlen kivétel a Nobel-díj hivatalos átadásának alkalmá, ahol a király még azzal is megtiszteli a tudósokat, hogy ő vár rájuk. A tudósok teremelésékor a király (és családja) már ott van, feláll és meghajlásal üdvözlöi őket.

„A nagy megtiszteltetés céljából — panaszkolja a professzor — az első banketten öreg, kövér hercegnőket ültettek mellém jobbról-balról. Feleségem oda is sugta szomszédjának, a trónörökös fiának (a király unokájának), hogy én bizonyára jobban el lennék ragadtatva kevésbé magasrangú, de csinosabb szomszédnőktől. A diner befejeztekor azután a királyi unoka odavezette hozzám salát bubájos, ifjú feleségét, egy hamiskás mosoly és e süttőg szavak kíséretében;

— Kárpótlásul az idős szomszédnőért.

A trónörökös érdeklődéssel beszélgetett mindenről, törődött mindannyiunkkal, mint saját vendégeivel. Távozáskor még a garderoberba is kijött utánunk nézni, „hogy a szórakozott tudósok nem keverték-e össze galosnijukat?”

Meséli Szent-Györgyi professzor, hogy ő nagyon szeretett volna összebarátkozni Martin du Gard-al, az irodalmi Nobel-díj nyertesével. De az bizony nagyon barátságtalan lény volt és

állandóan morózusan lerázta magáról az ő közeledését.

Az egyik banketnek azután két szónoka volt: Martin du Gard és Szent-Györgyi. És véletlenül — vagy talán nem is nevezhető ez véletlennek — az egyik francia nyelven, a másik angolul majdnem szóról-szóra ugyanazt fejezte ki beszédében: reszkető aggodalmát a világbékeért, szeretetért, emberiségért. Utána azután egymás nyakába borultak és attól fogva a legjobb páitások lettek. Sőt egy könyv közös megírását is elhatározták és későbbi találkozót beszéltek meg evégett Párisban.

KÉT ZSENI EGYÜTTMŰKÖDÉSE

— „A találkozás azonban sajnos egyelőre nem sikerült” — mondja Szent-Györgyi. — „Amikor én ugyanis néhány hét előtt Párisban jártam, Martin du Gard-t nem találtam ott. Így a könyvünk megbeszélését egyelőre nem tudtuk nyélbeütni.”

Reméljük azonban, hogy ez csupán elődázást jelent s azért meg fog születni két ilyen zseni együttműködésével egy olyan nagyszabású pacifista mű, amelynek talán végre mégis sikerülni fog közelebb hozni a humanizmus, az emberi közösség, a világbéke diadalát.

— „Érdekes, szomorú jele az idők veszedelmének”, — komorodik el Szent-Györgyi — „hogy a második banketten négy beszéd hangzott el négy Nobel-díjas tudós ajkáról.

Mind a négy tudós a gyűlölködés, az elzárkózottság ellen és a világbéke, a közös munka, a szeretet érdekében emelte fel szavát,

mint ami most a legegésőbb probléma. Az egész kultúr világ kiválasztott legjobbjai szóltak itt az emberiséghez. Hát mégsem figyelünk fel figyelmeztetésükre, pusztába hangzó szavak maradnak-e ezek?”

Aziránt érdeklődöm még Szent-Györgyinnél, hogy a régi témakörben dolgozik-e tovább (amellyel a díjat is elnyerte), vagy az teljes befejezést nyert és most új probléma foglalkoztatja-e? „Ahogy vesszük” — felel a professzor. — „Most is oxidációs folyamatokkal foglalkozom, úgy mint eddig is, de egészen más anyagokkal végzem kutatásaimat, mint azelőtt. Régebbi vizsgálataim befejezést nyertek.”

Ha Budapestre jön, étkezzen a
Hangli-vendéglőkben

Dunapart.

Kétüti sene. Elsőrangú konyha.

Olcsó árak.

Tulajdonosok:

Rónai Testvérek, Vigadó-tér

**Hirdessen
az Aradi Közlöny-ben**

Aszódy János:

A sielés lélektana

— A kezdők fanatizmusa — lefelé vagy felfelé? — Eros a sielésben —

Előrebocsátom, hogy jelen cikk nem lehet ítélszék a sielés tudománya felett, mert jelen sorok írójának sitalp soha a lábán nem volt és éppen ezért mindennemű állásfoglalás előítéltszámba menne. Arról van szó csupán, hogy a sielés egyik tudósával összehasonlítva a sielés laikusai és az utóbbi kérdéseket tett fel az előbbiek. Így azután felvilágosítást kap a nemsielők nagy tömege és érdekes adatokhoz jut, ha másképp nem, de teoretikus alapon. A sielés vékony rétege is.

Kezdetben úgy volt, hogy a világ a síről azt hitte, csak valami divatforma ez is, a snobizmus egyik új megnyilvánulása, eltűnik majd hamar akár a mah-yong vagy tudomisen valami más időleges hóbort. A hó eme szerelmeseinek táborában azonban nőttön nő. A szombat déli vonatok néhol, legfőképpen hegyes vidékeken, zsúfolásig megtelnek buggyosnadrágu, bakancsos, mindenféle hosszú rudakat cipelő fiatalok seregével. A sielésnek már nálunk is megvannak a maga fanatikusai, akik félnapokat ülnek azért, hogy néhány órán át barázdákat hasítsanak a mitsemsejtő, hegyek gyomrába.

A SIELÉS ŐSKORSZAKA

Angol urral akadtam össze a minap. Az „üzlet”, mint téma már kimerült, politika pillanatnyilag nem érdekelt, ugymond, ha most érdekelne, akkor kénytelen lenne dühöngeni a britek távolkeleti engedékenysége. Már majdnem azt hittem, hogy téma nélkül maradunk, amikor a kávéház üvegablaka előtt fiatalokból álló csoport halad el. Régen már azt gondoltuk volna, hogy korcsolyapályáról jönnek haza, olyan az öltözködésük. Ma azonban látjuk a rudakról. Sielők. A britnek nagy fapipája mögött felecsillan a szeme. Azt mondja, hogy ő is sokat siel, ha otthon van. Egyszer erre fel is megpróbálta, de nem tetszett neki a környezet. A „Muntele Mic”-en volt akkor, amikor nálunk a sielés őskorszaka dult. Amikor még reprezentálni mentek, vadonatúj sidresszekben a városok hölgyei. Nappal csuszkáltak, este táncoltak virradatig.

— Nem mondom, — mondja az angol ur — a sielés maga is a tulzásnak egy eltulzott formája, de hajnalig táncolni és utána csuszkálni, menni, az még sem megy.

— Mégis szeretném tudni — teszem fel a kérdést — miben rejtezik azon bizonyos körülmény, amely a sielésnek ilyen különleges módon fanatikusokat nevelt?

A SEBESSÉG GYÖNYÖRE

— Egyszerűen pszichológiai okai vannak. Nézzük csak a kezdőket. A mulkor, odahaza, egy máskülönbösen igen józan, okos fiatallembert figyeltem meg. Mértéktelenen akarta üzni a sielést. Így mondta. Mértéktelenen. Amióta egy kicsit belejött, nem lehet bírni vele. Minden szabad idejét a hegyeken tölti. Ennek a fiúnak a példája általánosítható. A lábra csatolt sitalpak bizonyos formájú függetlenséget, szabadságot biztosít viselőiknek. Kérdezze csak végig a sielőket, mindenfelé ugyanazt a választ fogja kapni: Élvezetek élvezetét jelenti a puha havon lefelé csuszni, testének gyorsaságát érezni és azt egyedül ellenőrizni. A franciák ugyanis az autóban vagy más járműben való vágatás gyönyörét a sebesség nagyságának növelését „griserie de la vitesse”-nek egyszerűen a „gyorsaság szalonpiccé”-nek nevezik. Mennyivel másképpen érzi ugyanazt a sielő, aki saját maga idézi elő a sebességet azt tetszése szerint növelheti, csökkentheti, testének irányát megváltoztathatja.

— A sielő független lény, lélektanilag talán nincs is függetlenebb lény nála a világon. Sem autó kormánykereket, sem ló zabláját nem kell fognia, gépezettől nem függ, de nem függ játéktársak esetleges hibáitól sem. A sielő a nagy mindenségben egyedül áll talpjaival és botjaival. Két tényezővel kell megbirkóznia: a nehézkedéssel és az ellenállással. Ha ezekkel jó viszonyba kerül, minden sikeresen fog. A

kezdő sielő, aki esés nélkül siklik le a domboldalon és főleg esés nélkül tud megállni és esetleg megfordulni is, büszkébb teljesítményére, mintha valahol ugyanabban világörökdöt ért volna el.

— Egyszerűen, akármi is vitte a sielőt arra, hogy talpakat csatoljon fel, a végeredmény mindig ugyanaz. A sielők mindegyike király. Király az ő kicsiny birodalmában, az egyensúly, gyorsaság, nehézkedés pedig az ő alattvalói. Mindezpédig azért, mert két furcsa, fátápon csuszkál. Különös dolog ez, de így van.

AMIKOR AZ ELSŐ SI-VONAT INDULT

— A si-sport mint tömegsport nem régi keletű. Az első „hóvonat” pontosan 1931. január 11-én hagyta el Bostont. 197 utast és ugyanannyi pár sitalpat vitt magával a hegyek felé. Azóta szombatoként sielők tizezerjei utaznak a „Fehér Hegyek” felé. 1935-ben már 85 „hóvonat” — ahogy ezt a tengerentúl nevezik — több mint 18.000 sielőt szállított a sporthelyekre. Ez a szám azonban korántsem fejezi ki hűen az amerikai „csuszkálók” számát. Odaát is, de nálunk Angliában is mindenütt még a gyorsaság dominál. Ez mutatja egyben, hogy ezeken a helyeken a si-sport még gyermekcipőben jár. Ausztriában a Skandináv országokról nem is szólva, már a technikán van a főszó. Ez különben pontosan kiérzik a versenyek statisztikájából is, ahol a gyorsasági számokban kevés az osztrák vagy a skandináv. Az osztrákok például a lecsuszás könnyebbé tételére dolgoznak ki teóriákat és azt tartják, hogy a helyes testtartás többet jelent a gyorsaságnál kifejezésre jutó erőszaknál. A svájciak itt is kivételt jelentenek, mert bár náluk nem lehet kezdetleges si-sportról beszélni, mégis a gyorsaságra fektetik a főszólyt és a versenyeken emiatt az osztrákok sokszor mögöttük maradnak. A helyi si-centrumok kiválóak, trénerjeik talán legjobbak a világon, azonban a technikai részletek kidolgozása szempontjából feltétlenül az osztrákok mögött maradnak.

Olaszország huszonötmillió lirás kölcsönt kap a Tana-tó vidékén Angliának felajánlott területén

Az angol-olasz tárgyalások kulcsszavai — Chamberlain a gyors elintézés, Eden a meggondolt módszerek híve

Londonból jelentik: A „Daily Express” című angol lap jelentése szerint az angol kormány kebelében bizonyos ellentétek mutatkoznak az angol-olasz közeledés megítélésében. Chamberlain miniszterelnök az azonnali meg egyezést kívánja, mivel véleménye szerint az angol-olasz kibékülés azonnali hatással lenne a világpiacra. Eden a lassu módszerek híve. A külügyminiszter szerint Olaszországnak nagy kötelezettségei vannak Spanyolországban, Abesszíniában és sürgős szüksége van pénzügyi támogatásra. Huszonötmillió lirás azonnali kölcsönről beszélnek s cserébe Olaszország átítólág területét adna Angliának a Tana-tó vidékén s ezzel biztosítaná a szudáni öntözés kérdését és a Tana-tó feletti angol ellenőrzést. Az angol miniszterek egyrésze szerint azonnal véget kell vetni a mai kétértelmű helyzetnek és semmiféle ajánlatot sem kell visszautasítani. Mások attól tartanak, hogy a kölcsönt új fegyverkezéshez használják fel. A lap hozzátéveszi, hogyha gyors előzetes meg egyezés jön létre az önkéntesek visszahívása ügyében, Eden sem ellenzi a megbeszélések gyors megindulását.

Londonból egyébként cáfolják azt, hogy Olaszország részére közelebről kölcsönkibocsátás történe az angol piacon. Addig, amíg pénzügyi műveletekre kerülne a sor, még nagyon sok kérdést kell elintézni.

— A skandinávok pedig úgy állanak mindenek fölött a sielés terén, mint ahogy sporthasználatlaltal élve — a század elején az angolok álltak a labdarúgásban. A skandináv, ugyyszólván sitalp a lábán jön a világra, számára a sielés nem szórakozás, nem is sport, hanem életszükséglet. Találkoztam egyszer bizonyos norvég, éltebb uriemberrel, aki csak úgy vélte jól befejezni napját, ha sitalpain elszárgodott a szomszéd határban levő hegyhez, amely kb. 15—18 kilométer távolságban volt lakásától.

AZ ÉSZAKI NÉPEK MÓDSZEREI

Még egy érdekes körülmény. Az északi államok sielői ugyyszólván zsebetett kezekkel sielnek, mert pld. lefelé botot sohasem használnak. Nálunkielé azért kapaszkodunk fel, hogy azután leszáguldhassunk, ők viszont azt állítják, hogy a lefutás nem más mint pihenési idő, kisebb-nagyobb emelkedések kihasználása lefelé, hogy azután erőt gyűjtsenek és nekivághasson az igazi munkának, felfelé.

— Különbözők a szempontok, az egyik érvert itt fogadják el, a másikat kinevetik. Egyetlen szabály azonban mindenfelé érvényesül. A hölgyek sex-apeal-jét kiválóan emeli a modern siöltözék. Ezt dicséretet érdemlő módon igyekeznek kihasználni. Főleg akként, hogy — amint ez már Saint-Mauricetól nyugatra és északra szokásos — a hölgyek, nagyobb csoportokban veszik sileckéiket és a tanár, majdnem kivétel nélkül, — csinos, fiatal férfi. Éppen ilyen határozottsággal állíthatom azt is, hogy sitanár nincsen is. A hölgyek csak férfiakról óhajtják leckéiket venni. Hozzá kell tennem, hogy a férfiak is.

A távolkeleti bajok miatt összeráncolódtól valódi „british” koponyán, szőke hajkorona alatt, huzódó homlokon, a beszélgetés végével nyoma sincsen a gondoknak. Ugyilátszik, a si-téma, jó gondúzőnek bizonyult. A pipa — made in England — kialudt, gazdája dohánytartója után nyul és megtönni készül. A kávéház ajtaja kinyílik, fűrgé pincér hozza az esti lapokat. Az egyik újság asztalunkra kerül. Első oldalon hatalmas betűs cím ordít új távolkeleti szenzációt. A brit arcon újra felhő vonul végig, félig megtönni pipáját zsebredugja, majd fejfájására hivatkozva, bucsuzik. Visszanézve látom, hogy amint elmegy az asztala mellől, átfordítja a címlapot. Szégyenli...

BUDAPEST

legelőkelőbb zenés polgári szórakozóhelye a

**BELVAROSI
KÁVEHÁZ,**
Apponyi-tér.

**Hirdessen
az Aradi Közlöny-ben**

SPORT

Edzőmérkőzésen

Győzött az AMEFA
és a Titanus

C) ligás ellenfelekkel szemben

Aradon vasárnap több edzőmérkőzést bonyolítottak le. Az AMEFA az USA ellen, a Titanus az Olimpia ellen játszott, a CAA pedig az Unirea-val vette fel a küzdelmet. Ugy az AMEFA, mint a Titanus legyőzte C) ligás ellenfelét, a harmadik mérkőzés döntetlenül végződött. Beszámolónk:

AMEFA—USA 8:2 (3:2). Az AMEFA csatársora Praszler nélkül is helyenként igen jól játszott, főként Dvorzsák van nagy formában. A győztes csapat góljait Pernecki (4), Dvorzsák, Batrin, Szabó Béla és Faragó II. (öngól) osztozkodták, az USA góljait pedig Kovács (öngól) és Rosenbach szereztek. Bíró: Oravetz.

Titanus—Olimpia 6:4 (5:1). A Titanus főleg az első félidőben volt ellenállhatatlan. Kovács (3), Mores és Földvári, illetve Bugar II, Molnár, Dragos és Tuca a góllövők. Bíró: Krebsz.

Állandó havazásban, változatos, iramos
küzdelemben győzött a Chinezul

Chinezul—ILSA—Gloria 5:3 (2:1)

A hidegre fordult időjárás következtében alig 500 főnyi közönség előtt folyt le a mérkőzés, amely a csuszos talajon is jó, iramos játékot hozott. A Chinezul—ILSA már jóval előbb tart edzéscélra, mint a Gloria és ez a különbség az eredményben is kifejezésre jutott.

Oprita bíró sipjelére így állt fel a két csapat: Chinezul—ILSA: Schmidt—Tiffert, Kohl—Nagy, Héritz (Hoffmann), Demetrovici—Szilárd, Hoffmann (Glasz), Thierjung, Bajusz, Tabac, Gloria: Theimer—Varjassy, Adoc (Volentir)—Ipacs (Balt), Dobra, Lupas—Igna, Siclovan (Tudor), Fritz, Henegar, Mercea.

A Gloria kezdi a játékot, amely már az első percekben is nagy iramban folyik. A 10. p. a Chinezul eredményes: Thierjung kiugratja Bajuszt, aki Theimer mellett behelyezi a labdát (1:0). Hat perc múlva Merceat elkaszálják, a megítelt 11-est Fritz lövi, de Schmidt védi. A 23. p. Henegar pompás lövése érdemelne gólt, de a kapufa menti a bombát. Végül a 27. p. egyenlít a Gloria: Siclovan váratlan lö-

vése a későn vetődő kapus mellett hálót ér (1:1). Három perccel szünet előtt Szilárd fut el beadását Thierjung félmagasan a jobbssarokba ragasztja (2:1).

Szünet után a Gloria lendül támadásba és a 14. p. a kitörni készülő Fritzet elnyomják, a megítelt 11-est Dobra vágja be (2:1). Ezután a Chinezul—ILSA rohamoz és a 23. p. Glasz szerez gólt (3:2), a 29. p. pedig Tabacot faultolják és a 11-est Thierjung értékesíti (4:2). Egy perc múlva szép csatárakció után Igna beadását Fritz befeljele (4:3). A 43. p. az előrehuzódott Gloria védelem mellett Tabac megszökik és az elébefutó kapust is átjászva az üres kapuba vágja a labdát (5:3).

A győztes csapat védelme jól működött, a fedezetsorban Demetrovici és Hoffmann voltak jók, elől pedig Thierjung mellett Bajusz érdemel említést. A Gloria védelmében valamennyi hátvéd jól játszott. A fedezetsor legjobbjai Lupas, míg a támadósorban csak Henegart lehet megdicsérni.

Győztek az éicsapatok
a magyar nemzeti bajnokságban

— A Nemzeti rávert a Phöbusra —

Budapest. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap játszották le a harmadik tavaszi forduló és ez csak két — kisebb — meglepetést hozott: a Nemzeti rávert a hullámvölgyben levő Phöbusra, a Budai „11” pedig pontot rabolt az Elektromostól. Az éicsapatok simán győztek és a Hungária továbbra is két ponttal vezet a Ferencváros előtt. Beszámolónkat alább adjuk:

Hungária—Szeged FC 3:1 (2:0). Simán győzött a bajnokesapat Kalmár (2) és Kardos góljaival, a Szeged részéről Bognár volt eredményes.

Ferencváros—Bocskai 5:0 (3:0). A Ferencváros végre magaratálalt és Kemény, Kiss, Tanczos, Lázár, valamint Toki góljaival fölényesen nyert.

Ujpest—Szürketaxi 3:0 (1:0). Az Ujpest a Szürketaxi ellen is biztosan győzött, mindhárom gólját Káti szerezte.

Nemzeti—Phöbus 3:2 (2:1). Meglepetésre, de megérdemelten nyert a Nemzeti. Góllövők: Kisalági, Molnár és Szencsik, illetve Szikár és Törös II.

Kispest—Törökvis 5:2 (4:0). Főlényes győzelem. Gólszerzők: Nemes (2), Ujvári, Kin-

cses és Farkas (öngól), illetve Császár és Takácsi.

Budafok—ETO 3:0 (1:0). A Budafok revansot vett őszi legyőztetéséért. Góllövők: Fézler (2) és Szeder.

Elektromos—Budai „11” 2:2 (1:0). A Budai a finisben egyenlített. A gólokat Pákozdi és Buzássy, illetve Vermes (2) lőtték.

A lengyel sportban tilos
az árja.paragrafus

Olszyna-Wilczynski tábornok, a lengyel testedés állami felügyelője valamennyi lengyel sportegyesülethez írott körlevélben megtiltja az árja-paragrafus bevezetését, mert — mondja az indokolás — ez ellentétben áll egy a sport szellemével és lényegével, mint a lengyel alkotmánnyal, mely minden állampolgárt egyforma jogúnak minősít tekintet nélkül származására, vallására, vagy nemzetiségére.

O A Ripensia félsikere Szabadkán. A Ripensia vasárnap játszott le első jugoszláv mérkőzését, amelyen a ZsAK ellen 3:3 (2:2) arányú döntetlent ért el. A Ripensia góljait Belesin (öngól), Oprean és Marksteiner szereztek.

Állandó butorkiállításomat

bármikor megtekintheti,
minden vételkötele-
zettség nélkül

JONÁS ALADÁR

Arad, Str. Consistoriului 42.

Telefon: 20-72

Március 13-án startol
a C) liga

Timisoara. A C) liga tavaszi fordulóját a liga vezetőségének határozata értelmében március 13-án kezdődik. Egyelőre csak öt forduló sorsoltak ki és ezeket alább adjuk:

Március 13: Progresul—Politehnica, Banatul—CFR, Galvani—Fratelia, SSMR—USA, Olimpia—Electrica.

Március 20: Politehnica—Electrica, Fratelia—Olimpia, CFR—Galvani, Progresul—SSMR, USA—Banatul.

Március 27: Progresul—CFR, Banatul—Electrica, Galvani—Olimpia, SSMR—Fratelia, USA—Politehnica.

Április 3: CFR—Politehnica, Progresul—Electrica, Banatul—Galvani, USA—Fratelia, SSMR—Olimpia.

Április 10: Politehnica—Olimpia, Galvani—Electrica, Fratelia—Banatul, CFR—SSMR, USA—Progresul.

O Az Astra veresége Bradon. Az Astra csapata vasárnap Bradon vendégszerpeit és a C) ligás Micától — amely máris nagy formában van — 9:0 (6:0) arányú súlyos vereséget szenvedett. A győztes csapat góljait Aliman (5), Unschuld (2), Teucean és Catin osztozkodták.

O Jugoszlávia pályázik az 1948. évi olimpiára. Belgrádban 1941-ben 70 millió dináros költséggel 80 ezer néző befogadására képes nagy stadiont építenek. A jugoszláv olimpiai bizottság 1948. évre meg akarja szerezni az olimpiai játékok rendezési jogát és ebben a tervében a bizottságot a jugoszláv kormány is támogatja.

O Eredmények az ország minden részéről. Timisoara—Temesvár: CAMT—Rapid 5:4 (3:3), Banatul—Vulturii 4:2 (2:0), Galvani—Fortuna 3:3 (1:1), Cluj—Kolozsvár: Victoria—Echo 6:2 (2:2), Universitatea—UEC 6:1 (1:1), Oradea—Nagyvárad: CAO—Ferar 10:0 (7:0), Stăruinta—Crisana 3:1 (3:0). Meglepetés! Satumare—Szatmár: Olimpia—Victoria (Carei—Nagyvárad) 2:2 (2:2). Bucuresti: Unirea Tricolor—Sp. Studentesc 11:0 (5:0), Venus—STB 10:0 (6:0), Juventus—Olimpia 9:0 (3:0), Telefonclub—AGER 5:1 (2:1), Ploesti: FC Rapid—Tricolor CFPV 3:1 (1:0).

O Szerdán sorsolják ki a kerületi bajnokság tavaszi fordulóját. Az alkerületi sportszövetség úgy döntött, hogy szerdán, február 16-án délután 6 órai kezdettel sorsolja ki az alkerületi bajnokság tavaszi fordulóját. A sorsolásban természetesen csak azok az egyesületek vehetnek részt, amelyek a szövetséggel szemben tartozásban nincsenek.

O A prágai jégkorong világbajnokság eredményei. Prágában a jégkorong világbajnoki tornán a következő eredmények adódtak: Lengyelország—Románia 3:0, (1:0, 1:0, 1:0), Kanada—Ausztria 3:0 (1:0, 1:0, 1:0), Magyarország—Litvánia 10:1 (2:0, 4:0, 4:1), Németország—Lettország 1:0 (0:0, 1:0, 0:0).

O Birkózóversenyt rendezett a Hercules. Az agilis Hercules sportegyesület vasárnap délután élénk érdeklődés mellett házi birkózóversenyt rendezett, amelyen Izsó, Bogdan, Treusan, Tóth és Varga nyerték az egyes súlycsoportokat. A súlyemelésben: 1. Schutz 100 kg., 2. Varga 85 kg., 3. Lica 82 kg.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az italmérési illetékek hátralékosai elvesztik italmérési engedélyüket

A pénzügyigazgatóságok szigorú rendeletet kaptak, mely az 1937-38. évi italmérési taxa utolsó részletének befizetésére vonatkozik. A rendelet értelmében mindazoknak az italmérőknek, akik hátralékos tartozásaikat nem rendezik azonnal bevonják az italmérési engedélyüket. Súlyosbítja a helyzetet az, hogy az így beszüntetett italmérők a jövőben újabb engedélyt nem kapnak. A fenti rendelkezés az italmérőkre is vonatkozik, akik saját kérésükre egy esztendőre felfüggesztették az italmérési engedélyük nyilvántartását. Ezeknek is be kell fizetniük, de az egész évi italmérési taxájukat, mert ellenkező esetben jogaikat azonnali hatállyal elvesztik.

Magyarországon ismét a tüzfamonopólium bevezetésének tervével foglalkoznak

Magyarország tüzfabevitelének legnagyobb részét Romániából bonyolítja le, közelről érdeklí tehát a romániai piacot az a hír, hogy a magyarországi legutóbbi gazdasági minisztertanács a kereskedelmi s ipariügyi minisztérium valamint a Külkereskedelmi hivatal részvételével tárcaközi bizottságot állított fel a tüzfabevitel kérdésének tanulmányozására.

Ezzel kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy Magyarországon ismét monopolisztikus

beviteli szerv létesítésének terve kerül előtérbe és ismét visszaállítják a tüzfabeviteli monopóliumot, amely múlt év júniusában szűnt meg.

Magyarországi szakkörökben ezt a hírt kerainak mondják, mert a tárcaközi bizottság megkezdte ugyan a tüzfaforgalom tanulmányozását, azonban még nem alakult ki a bizottság álláspontja.

Csökkent Argentínában a tengerivel bevetett terület

Buenos-Airesből érkezett jelentés szerint az argentinai földmívelésügyi minisztérium most tette közzé első becslését a tengerivel bevetett területről. Eszerint Argentínában 5 millió 950.000 hektár területet vetettek be tengerivel, vagyis 8 százalékkal kevesebbet, mint a múlt évben és 11.3 százalékkal kevesebbet, mint amennyi az utóbbi tíz év átlaga.

= SZILÁRD A TÖZSDE. A bucuresti-i tőzsde — a fővárosból érkezett jelentések szerint — továbbra is szilárd. A fix kamatozású értékpapírok árfolyamában újabb javulás állott be. A stabilizációs kötvény 40 és félről 41 és háromnegyedre, míg a „Desvoltare” kötvény 41 és háromnegyedről 42 és háromnegyedre emelkedett. A Banca Româneasca részvényeinek árfolyama 585-ről 625-re szökött. A többi jelentősebb részvényeknél az emelkedés a következő: Reșita 450-ről 500-ra, Letea 385-ről 425-re, Mica 1330-ről 1380-ra, STB 1220-ről 1300-ra. A bizalom visszatérésére mutat egyébként az a körülmény is, hogy a devizák a magánforgalomban erősen lanyhák voltak és a devizák iránti érdeklődés szinte teljesen megszűnt.

= A Consum új száma vezető helyen foglalkozik a kormányváltozással és részletesen ismerteti a gazdasági minisztériumok vezetőinek programját. Ismerteti a Consum legújabb száma a legfrissebb gazdasági rendeleteket s törvényeket, újabb ipari alakulásokat, fizetési képtelenségeket, közszállítási árlejtéseket. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. Iuliu Maniu 3.

A „Fekete Ördögök Társasága” el akarja rabolni egy lengyel herceg menyasszonyát

Varsóból jelentik: Ugy látszik nemcsak Amerikában jött „divatba” az emberrablás: pontosan az amerikai gangsterek módszerét követve akarták megzsarolni Radziwill lengyel herceget, aki a közelmúlt napokban a következő szövegű névtelen levelet kapta:

— „Ha a leveleinkhöz mellékelte, tervrajzban megjelölt helyen nem helyez el holnap reggel 50.000 zloti-t, akkor elraboljuk szépséges menyasszonyát, Southesfort kísasszonyt, aki jelenleg a francia Rivierán tartózkodik.

A Fekete Ördögök Társasága.

A herceg azonban nem rémült meg, a legnagyobb nyugalommal értesítette a rendőrséget, amely azonnal megkezdte az erélyes nyomozást, hogy a névtelen levélírókat, a „Fekete Ördögök Társaságát” leleplezze. A lengyel napilapok olvasói, akik szenzációs riportokból értesültek arról, hogy „egy gangsterbanda működik”, most kíváncsian várják, hogy a „Fekete Ördögök Társasága” beváltja-e fenyegetését, avagy a rendőrség még a menyasszonyrablás előtt ártalmatlanná teszi a bandát.

Biztatás

Ezzel a címmel közöl vezércikket legutóbbi számában az „Argus” A. Corteanu, a kiváló közgazdasági újságíró tollából. A vezércikk bevezető részében Corteanu rávilágít arra, hogy az elmúlt hetekben a gazdasági élet menetében lanyhulás állott be, majd pedig a továbbiakban így folytatja:

— A gazdasági élet tényezőihez fordulunk most azzal a biztatással, hogy teljes bizalommal folytassák félbeszakadt munkájukat, tekintsenek bizalommal az új kormányzat tevékenységére. Eljött az ideje annak, hogy mindenki bizalommal folytassa üzleti tevékenységét, mintha 1937. decemberének végén lennénk. Az ország magasabb érdekei kívánják meg, hogy mindazok a tényezők, amelyek a gazdasági fellendüléshez, valamint a piac megélénküléséhez hozzájárulhatnak, minden erejükkel arra törekedjenek, hogy előre haladjunk, mintha semmi sem történt volna. Hazafias kötelesség ez és mindégünknek meg kell ezt tennünk, bizalmat és bátorságot tanúsítva, mihelyt a vihar elvonult. Egy kormány, amely bizalmat kiváltó egyéniségekből tevődik össze és amely alkalmas arra, hogy elfeledjük azokat a napokat, amelyeket átélünk, munkára hív bennünket. Hallgassunk szavára!

= A KERESKEDELMÉI ÉS IPARKAMARAI VÁLASZTÁSOKAT NEM TARTJÁK MEG. Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy királyi dekrétum visszavonta a kamarai választók meghívóját és ennek folytán a február 16-18-ra kitűzött választásokat nem tartják meg.

Előzze meg és kezelje a náthát, köhögést, hörghurutot egy doboz

VALDA
PASZTILLÁ-val

Színház

A színház hírei

* Kedden este Ion Manolescu és társulata vendégszerepel Aradon.

* Szerdán este 9 órakor: „Budai Nagy Antal”. Színműpremier. Koós Károly óriási sikert aratott színművének bemutatójára hetek óta készül az aradi színtársulat teljes gárdája. Főszereplők: Bálint Anna, Mátrai Rózi, Horváth László, Badóczy István, Jávor Alfréd, Németh István, id. Szendrey Mihály, Nagy Lajos, ifj. Szendrey, Szabadkai Miklós, Szabó Gyula és a társulat legjobbjai. „Budai Nagy Antal” csak egyszer kerül színre, senki ne mulassza el megnézni Koós Károly szenzációs színművét, a „Budai Nagy Antal”-t.

* Csütörtökön délután 4 órakor ifjúsági előadás: „Jézusfaragó ember”.

Csütörtök este 9 órakor: „Sárgapitykés közlegény”, operett, olcsó helyárakkal. A vasárnap délután 3 órai előadásról még mindig csoportosan mentek el a pénztártól, jegy nélkül. Az igazgatóság a publikumnak kedvezni akar azzal, hogy csütörtök estére újra műsorra tűzte a nagyszerű operettet, olcsó helyárakkal.

A színház heti műsora:

Kedden este román előadás.

Szerdán este 9 órakor: „Budai Nagy Antal”. Bemutató-előadás.

Csütörtök délután 4 órakor: „Jézusfaragó ember”, ifjúsági előadás.

Csütörtökön este 9 órakor: „Sárgapitykés közlegény”, olcsó helyárakkal.

HAPAG

gyorsszolgálat

90 éve vezet

Allandó utazási alkalmak Észak-amerikába és Kanadába minden csütörtökön.

Közép-Amerika,
Cuba — Mexico,
Kelet-Ázsia,
Dél-Amerika

telé 2—4 hetenkint.

Elsőrangú kényelem, mérsékelt utiköltség. Szakszerű felvilágosítások minden utazási ügyben.

A német Afrika-Linien képvisellete.

Prospektusok és felvilágosítások:

HAMBURG-AMERIKA LINE S. A. R.

képvisellete:

KÜNSTLER utazási iroda
Arad, Bul. Reg. Maria 24.—Telefon: 10-86.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, FEBRUÁR 15.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, majd háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállítás. 13.15: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.05: Műszaki üzenetek. 18.20: Zeneszerzők alakjai, Massenet. (Gramofonlemezek.) 19: Tudományos aktualitások. RR: 19.15—19.40: Román zene gramofonművek, RR és RB: 19.40: Alexandru Mareu egyetemi tanár előadása Olasz aktualitásokról. 20: A Cotroceni-i éneklathangversenye. 20.25: Benjamino Gigli énekel. Gramofonlemezek. A műsorban a következő szerzők művei: Puccini, Gounod, Rimsky-Korsakov. 20.40: Csehszlovák zene. Szimf. hangv. 21.25: Rádióegyetem. Gh. Muscelanu egyetemi tanár előadása. 21.40: Ludmilla Slatin (Belgrád) szláv operákból énekel. 22.30: Hírek. Sport. 22.45: A Sandu Marcu-zenekar játéka a „Cina” étteremből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Mátyás-mondák. Irta Milkó Endréné. (Felolvasás.) 11.45: Hírek a tavaszi divatról. (Felolvasás.) 12: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Forrai Miklós énekegyüttese. 13.45: Hírek. 14—15.20: BszKRT-zenekar. Köz-

ben kb. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés. 15.40: Hírek. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A rádió szalonzenekara. 18.30: Az ökölvívás jelentősége. 18.55: Fazekas Mária magyar dalokat énekel, kíséri Vidák József és cigányzenekara. 19.35: A rádió halottai — Komáromi János. 20.15: Régi magyar indulók. 21: Erdélyi József verseiből szaval Szilassy Gyula. 21.30: Hanglemezek. 22.20 Hírek, időjárásjelentés. 22.45: Budapesti Hangverseny Zenekar. 0.20: Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 18.35—18.50: A rádió szalonzenekara. 18.55—19.25: Mezőgazdasági félóra. 19.35—20.10: Fazekas Mária magyar-nótákat énekel, kíséri Vidák József és cigányzenekara. 20.15—20.50: A skótok költője. 21—21.30: Polonyi Elemér zongorázik. 21.35—21.50: Hírek.

SZERDA, FEBRUÁR 16.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.15: Déli hangverseny gramofonlemezek. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.05: A G. Stefanescu-zenekar hangversenye. 19.10: A zene története. (XIII.) Alakok a román zene multjából. Caudella és Mezzetti. A rádiózenekar közreműködésével. Ion Ghiga és Aurel Alexandrescu énekszámával. 20.10: Nella Dimitriu éneklhangversenye. 20.30: Gramofonlemezek. A következő szerzők műveiből részletek: Schipa, Puccini, Verdi, Wagner, Giordano. 21: Rádióegyetem. Dr. C. Doljan orvosi előadása. 21.15: Grete Mileteanu Chopin-műveket zongorázik. 21.45: Zenés kabaré gramofonlemezek. 22.30: Hírek. Sport. 22.45: A Victor Predescu-zenekar hangversenye. Étermi közvetítés. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Kirándulás Helgolandra. (Felolvasás.) 11.45: Ahogy a nemzetek látják magukat. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Berg Lily zongorázik. 13.45: Hírek. 14—15.20: Hanglemezek. Közben kb. 14.20: Időjelzés,

időjárás- és vizállásjelentés. 15.40: Hírek. 15.55: A rádió műsorának ismertetése. 17.15: A rádió diáktévéje: „Arany László”. Gál István előadása. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Éneklő ifjúság. 18.30: 1. „Erzsím”. 2. „Csáladi látogatás”. Berde Mária elbeszélései. 18.55: Bodrics Béla és cigányzenekara. 19.30: Amerikai magyar sors. 20: A rádió szalonzenekara. 21.20: A rádió külügyi negyedőrája. 21.35: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22.35: Hírek, időjárásjelentés. 23: Cigányzene. 24: Hírek francia és olasz nyelven. 0.10: Angyal Árpád és jazz-zenekara muzsikál.

Budapest II. 7.30—7.55: Bodrics Béla és cigányzenekara. 8—8.25: Olasz nyelvoktatás. 8.30—8.55: A bolgár irodalom jelentősége. 9—9.20: Hírek. 9.25—10.25: Hanglemezek. Tánccalok és filmrészletek.

Wells kihallgatáson jelent meg Rooseveltnél

Newyorkból jelentik: Wells a híres regényíró meglátogatta Rooseveltet és beszélgetésnek kivonatát a sajtóban közreadta. A beszélgetés során szó volt arról, hogy ki legyen Roosevelt utóda 1940-ben, amikor a második elnöki megbízatása lejár. Roosevelt azt a meggyőződését hangoztatta, hogy az egész világra kiterjedő háborús válság 1939—1940 között éri el a tetőpontját. Akkor majd egy fiatalabb gyors és erélyes elnökre lesz szükség, aki pillanatnyi késedelem és habozás nélkül felelhet meg a háborús lehetőségek által felvetett valamennyi sürgős szükségletnek.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik szeretett férjem, Pártos János temetésén megjelentek és részvételüket kifejezték, ravatalára virágot helyeztek, ezúton mondok hálás köszönetet. Gyászoló felesége:

Özv. Pártos Jánosné

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** szó 2 lei

HAZASSÁG

Intelligens, háziasan nevelt, frömlékű, urinő, komoly, korrekt uriember ismeretségi keresi, házasság céljából. Válasz „Közlönyös megvétel” jellegére a kiadóba küldendő.

ALKALMAZÁS

Irodai alkalmazást keres tisztességes urileány, ki románul és magyarul perfekt kép. Szíves megkereséseket „Szerény” jellegére a kiadóhivatal továbbítja.

Szakácsné, inasházaspár, jó bizonyítványokkal, pusztára kerestetik. Cim a kiadóban. 827

Volt bankfőosztályos, magyar-némettel, elsőrendű organizációs, ellenőrzési, levelezési, könyvelői, adóilletékhelyes munkaerő vállalkozás szerény igényekkel örökösnyelést. Cimeket a kiadóhivatalba kér.

Szobaleányt azonnal felveszünk. Cim a kiadóban.

Gyermektelen fiatal házaspár házmeztérnek ajánkozik. Az asszony a háztartásban mindent vállal. 881

Jobb mindenek leányt keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóban. 877

Megbízható gyermekgondozónő, éves bizonyítványokkal, 1-évi állást keres. Cim „Mignon” cukorkagyár. 868

OKTATÁS

Szabászat tanfolyam kezdődik 21-én. Szalon Eugenia, Piata Avram Iancu 18. 867

LAKÁS

5 szobás modern, szép és olcsó lakás kiadó. Str. Closca 12. 826

Uri magánház, modern, összkomfort 3 szoba, hall és előszoba stb., kert, garage kiadó. Bővebbet Str. Giorogariu 14. 12—1-ig. 872

7 szobás, összkomfortos lakás május 1-re kiadó. Bársony-ház. 760

Május 1-re kiadó 6 szobából álló, magasföldszintes, teljesen modern lakás. Str. Consistorului 11. 815

Május 1-re 3 szobás, minden mellék-helyiséggel ellátott modern lakás kiadó. Str. Alexandri 5. 877

3 uccal szoba, jó beosztással és fürdővel, május 1-re kiadó. Str. Cosbuc 32. 878

Különbejárattal uccal szoba, butorozva, kiadó. Cim a fiókkiadóban. 882

Különbejárattal uccal tiszta butorozott szoba kiadó. Ugyanott fiatal bejárónőt reggeli órára keresek. Bul. Carol 89. 870

Str. Greceanu 5. sz. alatt 5 szobás földszinti, 3 szobás emeleti modern lakások, továbbá 2 szobás, fürdőszobás garcon lakás május 1-re kiadó. Bővebbet a házfelügyelőnél. 880

Május 1-re kiadó három szoba, előszoba és mellékhelyiségekkel álló modern lakás a Str. Horia 3. (volt Szántav-palota) második emeletén. Bővebbet a házfelügyelőnél. 763

ÜZLET

Timisoara 40 szobás szálloda és kávéházhoz, kis tőkével, lehetőleg román társat keresek. Cim a kiadóban. 883

Hentes-mészárosüzlet berendezéssel, esetleg lakással, kiadó. Str. Const. Brâncoveanu 12. 869

INGATLAN

Magánház eladó. Nagy udvar, gyümölcsös, 2 műhely. 4 szobás lakás. Str. Sarmisheghezu 19. Meztelkinthető: 9—1 óráig. 874

VÉTEL, ELADÁS

Jutányosan eladó modern 3 szoba berendezés. Ebédő, háló, hall és konyha. Str. Ghiba Birta 18. I. em. 821

Eladó 1 darab 220 Woltos 2 HP villanymotor, 1 darab 9. l. gőzkazán, komplett. Cim a kiadóban. 792

6 drb. hathónapos angol stúdó eladó. Róth faterp. Piata Steian cel Mare 16—18. 873

Ragadja meg az alkalmat és vegyen részt a „Tempo” olcsó árusítási akción. Biedermeier garnitúra, arany-évszám, Recamier 2900. Velencei csillár 950, antik kommode, antik könyvszekrény, antik szekreter, 2 modern, új fotel 2950, antik íróasztal 1450, antik könyvespolc 700. Keleti és beföldi perzsaszőnyegek nagy választékban. Varrógép 750 lei. Modern hálósőszobák, ebédő, írógépek, stb. Olcsón vállalkozók, házasság, törlesztés elintézését. Megvesszük eladó dolgait. Megbízink részére keresünk teljes lakásberendezéseket. „Tempo” biz. üzlet. Fischer Eliz-palota. 884

KÖLÖNFÉLÉK

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulatúrapapírt, ócskavasat, padlástholmit. — Vásárolók lakásban és padlástól heverő bármilyenféle felesleges holmit, lim-lomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóba, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra hazhoz jövök. Gojdu-uca 5 Steiner Sándor.

LIPCSEI TAVASZI VÁSÁR 1938.

Megnyitás: március 6.

60%-os
vasuti kedvezmény

a német birodalmi vasutakon

EUGEN v. ANGERBAUER, Timisoara, I. Str. Gen. Praporgescu 3 szám. Telefon: 70 szám.

Minden felvetést megad

„LEIPZIGER MESSAMT”

(Leipzig, Deutschland)

és a tiszteletbeli képviselő:

Legújabb jelentéseink:

Eden: Létrejött a megegyezés a spanyolországi önkéntesek hazaszállítására

Londonból jelentik: Az angol alsóházban Eden külügyminiszter több képviselő kérdésére kijelentette, hogy a spanyol polgárháború befejezése remélhetőleg rövid időn belül megvalósul. Sikertült a megegyezést létrehozni a spanyol fronton harcoló önkéntesek visszahívására, így már a közeljövőben egyetlen idegen nemzetiségű katonája sem harcol a hadszíntéren.

Ausztria függetlenségének kérdése állott a berchtesgadeni tanácskozások középpontjában

— Gazdasági egyezmény is létesül Németország és Ausztria között —

Bécsből jelentik: A délutáni lapok értesülései szerint Hitler és Schuschnigg megbeszélései három főponton körül forogtak.

Az első pont az Ausztria és Németország között kötött 1936. június 11-iki egyezmény pontjainak értelmezése. A két államférfi megállapodott abban, hogy a megegyezés részletein lehet változtatni, de maga a megegyezés kerete változatlan marad a maga érintetlenségében.

A második pont az illegális ausztriai nemzeti szocialista mozgalom tevékenysége volt. Itt Schuschnigg hangsúlyozta, hogy ezt az ügyet feltétlenül Ausztria belügyének kell tekinteni.

A harmadik pont a két ország gazdasági viszonyának szabályozása volt. Hitler és Schuschnigg három pontjáról még szakbizottságok fognak majd részletesen tárgyalni.

Dr. Claudius német gazdasági tanácsos már meg is érkezett Bécsbe, hogy ezeket a tanácskozásokat megkezdje. Hitler és Schuschnigg még megegyeztek abban is, hogy az 1936. június 11-iki egyezményhez pótegyezményt fognak létesíteni, amely azt a célt szolgálja, hogy a fennálló félreértéseket eloszlassa.

Az angol lapok azt hiszik, hogy a következő tárgyakról volt szó a szombati berchtesgadeni megbeszélésen:

1. Ausztria viszonya Csehszlovákiához.
2. Annak lehetősége, hogy Ausztria kilép a Népszövetségből és csatlakozik a kommunistaellenes egyezményhez.
3. A nemzeti szocialista párt helyzete Ausztriában.
4. Sajtófégyverszünet.
5. Gazdasági egyezmény délkelet-európai piacok megosztása tekintetében, amelynek alapján Németország és Ausztria cikkei ott többé nem versenyeznek egymással.

Hitler és Schuschnigg találkozása nagy meg-

elégedést keltett olasz politikai körökben. A lapok kiemelik, hogy a látogatás teljesen megfelel a berlin-római tengelynek.

A Le Jour bécsi tudósítójának jelentése szerint Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár utazása azért történt, mert Ausztria és a német birodalom között súlyos nézeteltérések merültek fel. Tavs, mint ismeretes, birtokába akarta venni az osztrák fővárost és annak közintézményeit, de az összeesküvés tervét idejekorán felfedezték. A nála talált iratok súlyosan terhelőek voltak Németországra nézve. Berlin azonban ki akart bujni a felelősség alól. A lap tudósítója szerint Schuschnigg kancellár hallgatást ígért abban az esetben, ha

Hitler február 20-i beszédében le fogja szögezni Ausztria függetlenségét és Ausztria területi sérthetlenségét

és ha kijelenti, hogy érdektelen az ausztriai nemzeti szocialista mozgalom ügyében. Ezzel szemben Schuschnigg hajlandónak mutatkozott, hogy egy-két nemzeti szocialistát bevesz kormányába.

A Populaire szerint Schuschnigg addig fog ellenállni Hitlernek, amíg erre képes lesz. Egy párbaj azonban, amelyet Hitler és Mussolini ellen kell megvívnia, igen egyenlőtlen Schuschnigg részére és hogy a nemzeti szocializmus előretörését megakadályozza. Franciaországnak és Angliának aktív politikát kell megindítani Közép Európában Ausztria függetlenségének megvédésére.

A „Neue Freie Presse” hétfői számában közli, hogy Hitler és Schuschnigg berchtesgadeni tanácskozásainak eredményét nyilvánosságra hozzák. A hivatalos nyilatkozatot minden valószínűség szerint még holnap átvethetik a sajtó képviselői.

Veszedelemes betörőt tett ártalmatlanná Bucurestiben egy csendőrő járát

Bucurestiből jelentik: A elmúlt éjjel egy csendőrijárőr, amely a fővárosi Mihai Bravu-sétányon teljesített szolgálatot, szembetalálkozott egy gyanús egyénnel, aki nagy batyut cipelt a hátán. Az őrijárát parancsnoka megállásra szólította fel az ismeretlen, aki sarkonfordult és futásnak eredt. Közben a menekülő alak magával vitte a batyut.

A csendőrök üldözésbe vették a gyanús férfit,

aki, amidőn már-már utolérték, revolvért rántott elő, lövöldözni kezdett a csendőrökre. A csendőrök természetesen fegyvertűzzel válaszoltak s a menekülő alak hangos jajkiáltással összerogyott. Értesítették a mentőket, a lelőtt férfit kórházba szállították, ahol kiszendvedt. A batyut átkutatták s megállapították, hogy egy betörésből származó tárgyakat tartalmazott.

Megszavazták a francia asszonyok teljes egyenjogúsításáról szóló törvényt

Páris. A francia kamara minden vita nélkül egyhangulag megszavazta a francia asszonyok egyenjogúsági helyzetére vonatkozó törvényjavaslatot. Az új törvény alapelve, hogy a feleség nem köteles férjét vakon követni. Nem kell okvetlenül szót fogadnia és például a férj megkérdezése és beleegyezése nél-

kül is folytathatja mesterségét. Megengedi a törvény, hogy a feleség ne éljen a férjével közös lakásban. Joga van a feleségnek ahhoz is, hogy ne kövesse a férjét az új lakásba, ha bebizonyosodik, hogy a férj csak szeszélyből költözött el régi lakásából.

5 millió leies devizavisszaélést lepleztek le

Bucurestiből jelentik: Oprescu vizsgálóbíró vádiratot bocsátott le Berg Ábrahám bucuresti-i lakos ellen, aki a deviza-törvény kiadásával 5 millió leiel károsította meg a Banca Nationalat.

Nemzetközi értekezlet terve az amerikai kongresszus előtt

Washington. A demokrata képviselők háztartási javaslatot kívánnak beterjeszteni a kongresszushoz, hogy az elnök hívjon össze nemzetközi értekezletet. A Newyork Times megjegyzi, hogy a javaslat valószínűleg erős ellenállásra fog találni.

Hollandia elismeri O'aszország abessziniai hódítását

Hágából jelentik: A holland távirati ügynökségek jelentése szerint a közeljövőben szabályozzák a Hollandia és Olaszország közötti diplomáciai viszonyt. Németalföld római követe Hubrecht, a volt bucuresti-i meghatalmazott miniszter lesz, akinek megbízólevelét Olaszország királyához és Etiopia császárához címezik.

Megmérgezte magát egy bucuresti-i orvos

Bucurestiből jelentik: Dr. Cohn Áron 34 esztendő fővárosi orvost ma reggel holtan találták rendelőjében. Az íróasztalon három levelet találtak, amelyekből kiderült, hogy a fiatal orvos megmérgezte magát. Végzetes tettét nyomora miatt követte el.

Kínaiak megtámadták japán újságírókat

Tokioból jelentik: (Rador). A Domei távirati iroda jelentése szerint Ciufo helység közelében (Shantung tartomány). több kínai katonák megtámadta az ügynökség négy Kínába küldött tudósítóját. A kínai katonák gránát és fegyvertűz alá fogták a védetlen újságírókat, akik közül egy fotóriporter a helyszínen meghalt.

A spanyol nemzetiek nem tárgyalnak fegyverszünetről

Páris. Salamancai hírek szerint Franco tábornok környezete erősen cáfolja a fegyverszünetről szóló és az angol közvetítésről elterjedt híreket. A nemzetiek hangoztatják, hogy a háború tovább folyik és a nemzetiek hat hónap alatt feltétlenül győzelmet fognak elérni.

Diszdoktorrá avatják Hoovert Lille-ben

Párisból jelentik: A „Paris Soir” jelentése szerint Hoover, az Egyesült Államok volt elnöke a Washington amerikai hajón Európába érkezett. Hoover Le Havre kikötőjébe érkezett, ahonnan azonnal tovább utazott Lillebe. Az ottani egyetem diszdoktorrá avatja az Egyesült Államok volt elnökét. Hoover a diszdoktorrá avatási ünnepek után Belgiumot látogatja meg a belga kormány meghívására.

Minden külön értesítés helyett:

Gerevich Aladár és Bogáti Erno jegyesek

Budapest. Érdekes sporteljegyzés volt a napokban. Gerevich Aladár az ismert magyar kardvívóbajnok eljegyezte Bogen-Bogáti Ernőt, Magyarország többszörös női törvívóbajnokát. Az esküvőt szeptemberben tartják meg.